

Дадаткова абаронены правы грамадзян, якія пацярпелі ў выніку радыяцыйных аварыяў

Больш як 12 п'ятнаццаці было ўчора на парадку дня сесіі Палаты прадстаўнікоў. Акрамя ратыфікацыі шэрагу міждзяржаўных пагадненняў, заключаных нашай краінай, дэпутаты разгледзелі і ўнеслі шэраг важных паправак у некаторыя заканадаўчыя акты, якія тычацца сацыяльнай абароны грамадзян.

Асабліва цікавае выклікала абмеркаванне пытанняў аб водпусках дзяржаўных служачых. У першым чытанні быў прыняты праект закона «Аб унясенні змяненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях прадастаўлення адпачынку дзяржаўным служачым». Каб даўга не інтэрыгаваць чытачоў, адразу скажам, што максімальная працягласць працоўнага водпуску гэтай катэгорыі асобаў складзе 32 календарныя дні. Міністр працы і сацыяльнай абароны Уладзімір Патупчык, які прадстаўляў законпраект, паведаміў, што гэты дакумент распрацаваны для таго, каб уніфікаваць падыходы па працягласці працоўных водпуску, замацаваных у Працоўным кодэксе. Як вядома, гэтым кодэксам (ён уступіў у сілу 26 студзеня 2008 года) істотна зменены падыход да прадастаўлення працоўных водпуску, скарачана іх працягласць, упарадкаваны ўмовы прадастаўлення. Пры гэтым змяненні, што датычацца водпуску, не распаўсюджваюцца на дзяржаўных служачых.

Так, працоўны водпуск дзяржаўным служачым устаноўлены працягласцю 30 календарных дзён, а таксама прадастаўлена права на дадатковы працоўны водпуск у залежнасці ад стажу дзяржслужбы ад 2 да 6 календарных дзён. У мэтах упарадкавання прадастаўлення працоўных водпуску дзяржслужачым праектам закона, прынятага ўчора ў першым чытанні, мяркуецца ўсталяваць для гэтай катэгорыі работнікаў асноўны працоўны водпуск працягласцю 28 календарных дзён. Прапаўняецца таксама, каб дзяржслужачыя атрымалі права на дадатковы працоўны водпуск працягласцю 2 календарныя дні пасля 5 гадоў знаходжання на дзяржаўнай службе і 4 календарныя дні пасля 10 гадоў такой працы.

Дэпутаты таксама зацвердзілі ўчора беларуска-літоўскую Часовую двухбаковую дамову аб узаемных пазездках грамадзян. Дакладней, у гэты дакумент, які быў прыняты ў 2002 годзе, быў унесены шэраг сур'ёзных дапаўненняў. Яны выклікалі тым, што наша суседка наўдана далучылася да шэнгенскай зоны і таму неадкладна наспела вырашэнне кола пытанняў, звязаных з парадкам ажыццяўлення пазездкаў грамадзян паміж дзвюма краінамі, уключаючы спрашанне працэдур атрымання візуў для асобных катэгорыяў. Паводле дамоўленасцяў, грамадзяне дзяржаў аднаго боку, якія пастанова пражываюць на тэрыторыі іншай, выязджаюць і вяртаюцца назад без візы пры наўнасці віду на жыхарства. Устаноўлены таксама катэгорыі грамадзян, якім не патрабуюцца запрашэнні для афармлення шэнгенскай візы. Гэта вадзіцелі аўта транспартных сродкаў, якія перавоззяць грузы або пасажыраў, лакаматыўныя бригады, грамадзяне, якія накіроўваюцца па пецяўках у дамы адпачынку. Да гэтай жа катэгорыі адносяцца і асобы, што маюць на тэрыторыі другой краіны жылё памяшканне на праве ўласнасці.

Прадугледжана магчымасць атрымання бясплатных візуў для такіх катэгорыяў грамадзян, як дзеці ва ўзросце да 6 гадоў, школьнікі, студэнты і суправаджаючы іх выкладчыкі падчас пазездкаў у адукацыйных мэтах. Бясплатныя візы будуць выдавацца і ўдзельнікам мерапрыемстваў культурнага, спартыўнага характару, уладальнікам службовых пашпартаў, асобам, якія едуць, каб наведаць месцы пахавання блізкіх сваякоў. Шматразавае віза тэрмінам на тры гады можа быць выдана дзецям да 16 гадоў, асобам, якія дасягнулі 65 гадоў і старэй, інвалідам першай групы. Грамадзяне могуць атрымаць бясплатную візу ў тэрміновым парадку, маючы на руках паведамленне аб цяжкай хворобе або смерці блізкага сваяка.

Палата прадстаўнікоў прыняла таксама ў першым чытанні законпраект «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, іных радыяцыйных аварыяў». Права чарнобыльцаў у нашай краіне заканадаўча абаронены даўно, яшчэ ў 1991 годзе быў прыняты адпаведны закон. Аднак, як адзначыў міністр па надзвычайных сітуацыях Беларусі Эўнер Барысёў, за прайшоўшы час істотным чынам змянілася сацыяльна-эканамічная сітуацыя ў краіне, нацыянальнае заканадаўства ў цэлым, таму і некаторыя палажэнні гэтага закона састарзелі. Восі і наспела неабходнасць сістэматызаваць адпаведныя нормы ў гэтай сферы. У падрыхтаваным дакуменце адлюстраваны палажэнні дзёчнага ў краіне закона аб сацыяльных дзяржаўных ільготах. Таму ў праекце скарачаны пералік атрымальнікаў ільгот, а некаторыя з іх адменены наогул. Паводле праекта новага дакумента, ільготы захаваны толькі для самых неабароненых катэгорыяў грамадзян, такіх як інваліды, пацярпелыя ад чарнобыльскай аварыі, непаўналетнія дзеці, якія пражываюць на забруджаных тэрыторыях. Дарчы, у законпраекце ўпершыню ўсталяваныя катэгорыі грамадзян, якія пацярпелі ад іных радыяцыйных аварыяў, яны таксама будуць мае права на атрыманне ільгот. Як вядома, з нядаўняга часу ў нашай краіне адменены інстытут прэлісі і ўведзена рэгістрацыя грамадзян па месцы жыхарства. Адменены і абавязкі грамадзяніна здымацца з рэгістрацыйнага ўліку ў сувязі з пераездам на новае месца жыхарства. У сувязі з гэтым дэпутаты Палаты прадстаўнікоў прынялі ў першым чытанні папраўкі ў некаторыя законы Беларусі па пытаннях ўліку грамадзян па месцы жыхарства і месцы знаходжання. Намеснік міністра ўнутраных спраў Беларусі Віктар Філістоў, які выступіў у Аваляній залі, паведаміў, што гэтыя змены і дапаўненні распрацаваныя з мэтай прывядзення дзёчных заканадаўчых актаў у адпаведнасць з указам Прэзідэнта № 413 «Аб удасканаленні сістэмы ўліку грамадзян па месцы жыхарства і месцы знаходжання». Таму ўносяцца папраўкі ў законы аб ваенным абавязку і ваенскай службе, аб адукацыі, аб органах унутраных спраў, аб вышэйшай адукацыі.

Дэпутатаў цікавіла і сітуацыя, якая складваецца на дарогах рэспублікі. Як паведаміў ім В. Філістоў, за чатыры месяцы гэтага года супрацоўнікамі ДАІ затрымана больш як 20 тысяч вадзіцеляў, якія знаходзіліся за рулём у нецярпова выглядзе. У сувязі з гэтым Міністэрства ўнутраных спраў рытуе шэраг змяненняў у заканадаўчыя акты. У прыватнасці, калі гэтыя дапаўненні будуць прынятыя, вадзіцеля, які кіраваў транспартным сродкам у стане алкагольнага ап'янення, можа быць канфіскаваны аўтамабіль незалежна ад таго, з'яўляецца парушальнік яго ўладальнікам ці не. Так што цяпер трыба будзе па-спраўдліваму замуджана над тым, каб і самому не сесці за руль выпіўшы і не перадаць руль іншай асобе «пад градусам».

Анталь СЛАНЕЎСКІ.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Фёдар ЖУКОЎСКІ, жыхар Турава, дапамагае дзёцям запусціць паветранага змея.

Ветлівасці таксістам не займаць. Яна ў іх па будзённым «тарыфе»

Як «Звязда» ўжо паведамыла, у Екацярынбургу таксістам забаранілі сплукца шансон. Цяпер у гарадскіх таксі гучыць класіка, рэтрахі і песні Уладзіміра Высоцкага. А саміх вадзіцеляў абавязалі наведваць трэнінгі па тэмыце і курсы англійскай мовы. Яшчэ ім забаранілі весці з пасажырамі размовы «за жэціце», абавязалі адчыніць перад кліентам дзверы і двойчы на дзень мыць свае аўтамабілі. Можна меркаваць, што вадзіцеляў вадзіцеляў таксі дагэтуль істотна раздражылі пасажыраў, калі былі прыняты такія правілы. Рэдакцыя вырашыла пацікавіцца: а як рэгулююцца аналагічныя пытанні паміж вадзіцелямі таксі і кліентамі ў нас, ці ўзнікаюць на гэтай глебе нейкія канфлікты? Канстанцін КУЗЬМЯНКОЎ, дырэктар транспартнага асацыяцыі «Сталічнае таксі»:

— Асноўным дакументам, які рэгламентуе правы і абавязкі вадзіцеляў таксі, узаемаадносіны з кліентамі, з'яўляецца Правілы перавозкі пасажыраў аўтамабільным транспартам. Праўда, «жыццё» ім засталася нядоўга — з 1 ліпеня ўступіла ў сілу новая рэдакцыя Правілаў. Адна часова павінен уступіць у сілу і новы Закон «Аб аўтамабільным транспарце», які быў адобраны Палатой Прадстаўнікоў яшчэ ў мінулым годзе. Цяпер дзёчыя дакументы ўжо не адпавядаюць патрабаванням часу. Праўда, наколькі мне вядома, асабліва змяненні менавіта ў правы і абавязкі вадзіцеляў унесена не будзе. (Заканчэнне на 2-й стар.)

Анталь СЛАНЕЎСКІ.

Сацыяльна-дэмаграфічная бяспека. НАМ РАНА ЖЫЦЬ ПЕНСІЯНЕРАМІ...

Ужо сёлета прырост працаздольнага насельніцтва пачынае змяняцца стратай, значыць, колькасць атрымальнікаў пенсій будзе нухіўна расці

На павелічэнне колькасці асобаў працаздольнага ўзросту ў Беларусі да 2005 года ўплывалі два моманты: выхад на рынак працы пакалення, якое нарадзілася ў 80-я — перыяд адноснага ўздыму народжаннасці і выхад з вышэйпамянёнай катэгорыі малакольнасных груп насельніцтва, якое нарадзілася ў часы Вялікай Айчыннай. Аднак у далейшым будзе назірацца натуральнае старэнне працаздольнага насельніцтва. Гэта вызначаюць таксама два фактары: малакольнаснае пакаленне асобаў, народжаных у першай палове 90-х і выбыванне з рабочых узростаў больш шматліка пасляваеннага пакалення.

Да чаго ж у гэтым сэнсе варта рыхтавацца таму, хто сёння працуе і з'яўра стане пенсіянерам?

Паводле слоў дырэктара Еўрапейскага цэнтру геранталогіі Універсітэта Мальты, дырэктара Міжнароднага інстытута праблем старэння ААН, прафесара Джозефа ТРОЙЗІ, старэнне ў шырокім сэнсе — не праблема, а натуральны і незваротны працэс, які фактычна пачынаецца з моманту нараджэння, а не з выхадом на пенсію, як можна было б меркаваць. Больш за тое, старэнне — гэта прыклад поспеху, шматлікі дасягненні чывілізацыі, паколькі магчымасць жыць даўжэй забяспечана некалькімі медыцынскімі аспектамі (перамом гай над шэрагам інфекцыйных захворванняў, развіццём гігіены і санітарыі і інш.), дасягненні ў сацыяльнай галіне. Дзякуючы чаму, з 1950 па 2000 год у сярэднім змяняе атрымалі дадатковыя 20 гадоў жыцця. Яшчэ 10 даваўца, паводле прагнозаў, у перыяд з 2000 па 2050-ы.

Як вядома, працэсам, які нельга спыніць, леей кіраваць. Але як? Заходняя прэса б'е трывогу: «крызіс сівенчлага грамадства!», «калас эканамічных сістэм!» і г.д. І яны маюць рацыю. Да 2050 года колькасць людзей ва ўзросце пасля 60 гадоў можа павялічыцца. Колькасць стальных людзей на той момант перавысіць пакаленне дзяцей ва ўзросце да 15 гадоў. У еўрапейскіх краінах гэта праблема актуальная ўжо сёння, а да 2050 года колькасць стальных людзей у рэгіёне перавысіць колькасць дзяцей ва ўзросце да 15 гадоў больш як удвая. Скарачэнне колькасці насельніцтва працаздольнага ўзросту шматразова павялічыць нагрукі на эканоміку «старых» краін Еўропы і, перш-наперш, іх пенсійную сістэму і сістэму сацыяльнай абароны. Паводле ацэнкі экспертаў, у шэрагу краін Еўрапейскага саюза да 2020 года кошт пенсійнага забяспечвання павялічыцца і дасягне 20 працэнтаў ВУП замест у сярэднім 10 працэнтаў ВУП на сённяшні дзень. У краінах СНД пад'ём агульнага індэкса дэмаграфічнай нагрукі (судносіны колькасці працаздольнага насельніцтва — пенсіянераў і дзяцей — да колькасці людзей працаздольнага ўзросту) паняцца раней, чым у Заходняй Еўропе — з 2010 года.

З другога боку, існуюць пэўныя спосабы адаптацыі да вышэйпамянёных працэсаў старэння насельніцтва. Адзін з іх — рэфармаванне пенсійных сістэм.

Лічыцца, што тыя ж Злучаныя Штаты маглі б на працягу бліжэйшых 50 гадоў жыць без праблем, калі б пенсійны ўзрост у гэтай краіне склаўся ў 70 гадоў. (Заканчэнне на 2-й стар.)

Арэнда на «блату»

У Мінску супрацоўнікамі падраздзялення па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі значэнствамі ГУЭС і Кастрычніцкага РУУС была затрымана адказная асоба ААТ «Аўтакамінабін № 8».

Падаравацца гэты 45-гадовы сталічны жыхар у тым, што атрымаў ад дырэктара аднаго з унітарных прадпрыемстваў хабар у памеры 3 тысячы долараў ЗША.

Як мяркуюцца, за гэтыя грошы адказная асоба бралася вырашыць пытанне аб заключэнні дагавора арэнды і прадастаўлення плошчаў для стаянкі аўта-транспарту на тэрыторыі ААТ.

Дзімітрій СТАНКОВІЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПАРЛАМЕНЦКІЯ ВЫБАРЫ ў ГРУЗІІ Пачаліся з ЗАБОЎІВА

Учора ў Грузіі ў атмасферы, абвостранай да мяжы, пачаліся выбары ў парламент. Гэтая выбарчая кампанія стала самай дарагой за ўсю гісторыю краіны. Больш за ўсё грошай у ёй уклала партыя ўлады, але эксперты лічаць, што выдывочныя фарвартаў няма. Страсці кіпяць з самай раніцы: паводле паведамленняў радыё «Імедыя», у заходняй Грузіі па дарозе на выбарчы ўчастак быў застрэлены актывіст ўдзельнік апазіцыі.

АСТРОЛАГІ ПРАДРАКЛІ АБАМЕ ПЕРАМОГУ І ПАПЯРЭДЗІЛІ ПРА НЕБЯСПЕКУ

На міжнароднай канферэнцыі астралагаў у Дэнаверы найбольш верагодным пераможцам на прадзідніках выбарах 2008 года ў ЗША былі абвешчаны дэмакрат Барак Абама.

Паводле меркавання астралагаў, супрацьстаянне Сатэрна і Урана, якое пачынаецца ў дзень выбараў, прадвесціць перамены ў грамадстве і магчымы ўздым. Зыходзячы з таго, што Абама ідзе на выбары пад лозунгам «Перамены, у якія можна паверыць», астралагі выказалі здагадку, што менавіта яму прадастыць ажыццявіць прадказаныя сацыяльна-трансфармацыі.

ІРАК АБВЯСЦІЎ СЯБЕ НАЙБАГАЦЕЙШАЙ НАФТАВАЙ КРАІНАЙ У СВЕЦЕ

Ірак разка павялічыў свае нафтавыя рэзервы. Аб гэтым заявіў віцэ-прэм'ер урада Ірака Бархам Саліх, піша The Times.

Новыя звесткі сведчаць аб наўнасці ў нетрах краіны 350 мільярд даў барэляў нафты, што ў 3 разы больш, чым меркавалася раней. Такія аб'ёмы робяць Ірак найбагацейшай нафтавай краінай у свеце. У чарзе на распрацоўку нафты ў Іраку цяпер стаяць BP, Exxon Mobil, Chevron, Royal Dutch Shell і Total. У барацьбе за іракскую нафту ўдзельнічаюць і расійскія карпарацыі, у тым ліку «Газпрамнафта» і «Лукойл».

КАЗАХСТАН ПАДЛІЧЫЎ ЭКАНАМІЧНЫ ўРОН ад П'ЯНСТВА

Эканамічны ўрон Казахстана ад таго, што насельніцтва з'яўляецца алкаголем, перавышае 96 мільярд утэнге (больш за 793 мільяны долараў). Аб гэтым заявіў міністр аховы здароўя Анатоль Шырабаев.

ЭМІГРАЦЫЯ з ВЯЛІКАБРЫТАНІІ ДАСЯГНУЛА РЕКОРДНАГА ўЗРОЎНА

За дзесяць гадоў з Вялікабрытаніі эмігравалі амаль два мільёны грамадзян, паведамыла The Telegraph са спасылкай на даныя Службы нацыянальнай статыстыкі.

У 2006 годзе лік эмігрантаў перавысіў 200 тысяч чалавек, а ўсяго з 1997 па 2006 год радзіму пакінулі 1,97 мільёна брытанцаў.

СЛУЦКІЯ ПАЯСЫ павінны быць на Радзіме

Тэму слукі паясоў, вяртанне гэтых твораў дэкарэтыўнага мастацтва на зямлю, дзе яны былі створаны, закралі многія сродкі масавай інфармацыі. Але, мне здаецца, што аўтары з нейкай тады нагоды не раскрылі шырока праблему. Восі і «Аргументы і факты» (№ 20, 14 мая 2008 года) даюць даведку: «Цудоўны даваенны збор гэтых шэдэўраў ткацтва быў згублены ў гады Вялікай Айчыннай вайны ў акупаваным Мінску. Пошукі пакуль што не далі вынікаў». Тут не зразумела, пра які збор ідзе размова, хоць за савецкім часам так пытанне не ставілася і тады можна было прачытаць, дзе знаходзіцца калекцыя слукі паясоў. У той час з гэтага ніхто скарэту не рабіў, бо была адна краіна.

Гістарычная даведка...

Слукія мануфактура была заснавана ў першай палове XVIII стагоддзя і належала Радзівілам. Самая вядомая прадукцыя, якая праславіла гэтую мануфактуру, была слукія паясы. У год іх выпускалі да 200 штук і яны вывозіліся на продаж у іншыя краіны. Падчас найбольшага росквіту мануфактуры там працавала 60 майстроў і было 28 ткацкіх станкоў. Але ў XIX стагоддзі фабрыка прыходзіць у заняпад і ў Слуцку працуюць ужо толькі два майстры на адным станку. Паясы выходзяць з моды і на іх няма попыту. Шаўковыя паясы вырабляліся ў Гродне, Нясвіжы, Ружанках, а таксама ў Польшчы і Францыі. Яны мелі многа агульнага, але слукія і сёння застаюцца найбольш каштоўнымі, ва ўсім разе для беларусаў.

...і мастацкая

Напачатку для ўпрыгожвання слукі паясоў прымяняліся ўсходнія ўзоры, бо на фабрыцы падчас

Пояс з калекцыі Гістарычнага музея ў Маскве. Фрагмент паяса, які знаходзіцца ў аўтара артыкула.

яе станаўлення працавалі турэцкія майстры на чале з Янам Маджарскім (Аванеса Маджарца), а затым на змену ім прыходзяць беларускія ткачы (Лойка, Барсуک, Ба-

У Беларусі не будзе стварацца цэнавы «аазіс»

Аб гэтым заявіў журналістам намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Андрэй Кабякоў.

Так, у студзені — красавіку спажывецкія цэны ў Беларусі павялічыліся на 5,3 працэнта. Пры гэтым прагнознамі паказчыкамі прадугледжана, што інфляцыя за 2008 год павінна склаці 6–8 працэнтаў. Відавочна, што выканаць устаноўленае заданне не ўдасца.

«Мы не можам проста назіраць, што адбываецца вакол нас. Калі мы створым цэнавы «аазіс» на тэрыторыі нашай дзяржавы, мы можам атрымаць пэўны дэфіцытны рынак па некаторых катэгорыях тавараў, на якім цэны ўжо ў 2–2,5 раза ніжэйшыя, чым у суседзьях», — адзначыў Андрэй Кабякоў. На яго думку, да вырашэння інфляцыйных праблем у Беларусі неабходна падыходзіць разумна. Галоўнае, каб пры гэтым забяспечваўся рост рэальнай заробатнай платы ў краіне. Прагназуецца, што ў 2009 годзе інфляцыя складзе каля 10 працэнтаў.

Кошт арэнды сталічных кватэр пачаў плаўна зніжацца

Амаль штогод менавіта вясной на сталічным рынку арэнды жыцця назіраецца пэўнае зніжэнне актывнасці патэнцыйных кватэранаймальнікаў. Разам з тым, сёлёты майскі «мертвы» сезон характарызуецца, бадай, поўнай адсутнасцю зацікаўленых у стандартным жыцці кліентаў, а з другога боку — масавай прапановай тыповых кватэр.

Падобная сітуацыя з невялікім попытам назіралася і ў красавіку, але цэны трымаліся на ранейшым узроўні, бо сярэдні ўладальнік кватэр і будучы кватэрантаў існавалі апасенні, звязаныя з новымі ўмовамі аплаты рэзультарскіх паслуг і ўвогуле функцыянавання агенцтваў нерухомасці. Сёння новы алгарытм дзеяння такіх структур стаў цалкам прэзрысты і зразумелы. Адрозна пасля майскіх святаў прапанова кватэр істотна павялічылася, а вось будучыя кватэранты сталі яшчэ больш пераборлівымі.

Паводле інфармацыі пачаткова аддзела арэнды жыцця сталічнага агенства «Час пік» Сяргея Кадлола, зараз у табліцы прапановаў гэтай структуры існуе каля 140 варыянтаў па злучы аднапакетных кватэр. Менавіта там сярэдні цэннік арэнды невялікіх кватэр пачаў зніжацца. Сёння ў агенстве «Час пік» ажно 75 аднапакетных кватэр, якія здаюцца па кошыце да 250 долараў. Не вельмі багатыя кліенты зараз маюць магчымасць адшукаць стандартны аднапакетнік у Сураве, Маладэчцы, Шабанах і Заводскім раёне за 200 долараў ці нават танней. Разам з тым, зараз на рынку арэнды ў сталіцы трывалы попыт на аднапакетнікі папелшанай планіроўкі ў элітных дамах або на якаснае жыллё ў цэнтры горада. Кошт арэнды такіх кватэр дасягае 400–600 долараў у месяц.

Самая вялікая колькасць прапановаў прыпадае на двухпакетныя кватэры. Сёння па гэтым сегменце арэнды ў агенстве «Час пік» ужо больш за 200 варыянтаў. Самы распаўсюджаны цэннік арэнды «двоек» вагаецца цяпер у межах ад 250 да 300 долараў. Патанелі за апошні месяц і трохпакетныя кватэры, арэнда якіх пачынаецца з 300 долараў плюс квартплата.

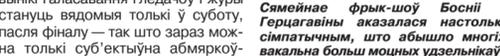
На спраўдзі якаясьці двухпакетныя і трохпакетныя кватэры ў цэнтры і спальных раёнах Мінска існуе сваё спецыяльнае цэна. На ўнутрынальныя расцэнкі змяняюцца кватэры з сучаснымі бытавымі прыборамі ўплывае стабільны попыт з боку замежных кліентаў. Кватэры коштам ад 700 да 2000 долараў здымаюць звычайна цяпер грамадзяне Ірана, Кіпра, Швецыі і Кітая. Эксперты мінскага рынку арэнды ўпэўнены, што спраўдзі элітнае і сучаснае жыллё з цягам часу будзе толькі даражэць.

Сяргей КУРКАЧ.

Твой выхад, Руслан!

20 мая ў Бялградзе вызначылася дзесятка пераможцаў першага паўфіналу. Барышчэ ў конкурсе працягнуць, такім чынам, прадстаўнікі Грэцыі, Румыніі, Босніі і Герцагінавы, Фінляндыі, Расіі, Ізраіля, Азербайджана, Арменіі, Польшчы і Нарвегіі.

Дзевяццюм чынасліўцаў, нагадаем, пецяўку ў фінал далі тэлеглядныя, а дзевяццюм выратавалі рэзервовыя журы, што меліся ў кожнай краіне. Склад ніводнага з іх, паводле правілаў, не раскрываецца, але вядома, што ў ліку 8 судзьяў павінна быць роўная колькасць мужчын і жанчын розных узростаў, палова прафесійных музыкантаў, палова простых слухачоў. На халь, вынікі галасавання глядачоў і журы стануць вядомыя толькі ў суботу, пасля фіналу — так што зараз момант на толькі суб'ектыўна абмяркоўваць, наколькі заслужана трапіла ў дзесятку тая ці іншая краіна... Пакуль што прафесійная музычная крытыка мяркуюць, што ў расіяніна Дзімы Білана з лядова-скрыпачнай пастановкай «Believe» небагла і шанца на перамогу, але сур'ёзную канкурэнцыю ўжо з першага паўфіналу яму складуць сявяха Сіршоў з Арменіі і гранача Каламары. У другім паўфінале, паводле прагнозаў, да гэтага спісу дабавяцца артысты са Швецыі, Швейцарыі і Украіны. Зрэшты, па выніках жараб'ёўкі, што адбылася пасля абвешчання пер-

Сямейнае фрык-шоў Босніі і Герцагінавы, аказалася настолькі сымпатычным, што абышло многіх вядомых моцных удзельнікаў.

шай дзесяткі фіналістаў, у Расіі больш выгадна паціць — перад апошні, 24 нумар у фінале. Некаторыя бальшчыкі ўжо ўдзельнікі ў гэтым знак фартуры — маўляў, 24 нумар, і выступленне 24 мая, і дзень нараджэння ў Білана таксама 24, толькі студзеня — гэта на ўладу. Тым не менш трыбу ў трым і быць у барацы ўсё яшчэ ра на, лепш выкарыстаць некалькі дзён перадышці для канчатковай шліфоўкі нумара.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

ISSN 1990 - 763X
Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 22.05.2008 г. (для бл разлікаў)
1 долар ЗША 2 136,00
1 еўра 3 358,22
1 латвійскі лат 4 812,44
1 літоўскі літ 972,79
1 польскі злоты 992,66
1 расійскі рубель 90,17
1 украінская грывня 467,40

Падпішыцеся на часопіс «Родная газета». Гэты часопіс з'яўляецца самым вядомым і любімым у Беларусі.
ААТ «Аванітва Уладзіміра Граўцова»
УНП 100024047
Ліцэнзія Міністэрства № 02140/0172806
выд. 03.05.2004 ад 02.05.2009

НАМ РАНА ЖЫЦЬ ПЕНСІЯНЕРАМІ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Пакуль права на атрыманне дапамогі па ўзросце ў ЗША маюць асобы ва ўзросце пасля 67 гадоў. Да павелічання пенсійнага ўзросту прыйшлі, напрыклад, і Францыя з Германіяй. Праўда, спачатку насельніцтва ўспрыняло такую неабходнасць «у штыкі»... У нашай краіне неабходнасць адсвоення пенсіі на больш позні тэрмін (на думку некаторых спецыялістаў, аптымальным можа быць тэрмін 62 гады для мужчын і жанчын) выклікае ў насельніцтва стойкае непаразуменне, маўляў, як такое магчыма ў краіне, дзе сярэдняя працягласць жыцця ў тых жа мужчын — 63 гады?! Аднак самая першая пенсійная сістэма Германіі ў сярэдзіне XIX стагоддзя грунтавалася на ўзросце 70 гадоў, пры тым што сярэдняя працягласць жыцця на той момант складала... 52 гады.

Паводле слоў начальніка аддзела развіцця пенсійнай сістэмы Міністэрства адукацыі і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь Таццяны ПАГОЎШЫЛАВІ, цяпер у нашай краіне 21,5 працэнта людзей знаходзяцца ў непрацаздольным ўзросце (жанчыны — пасля 55 і мужчыны — пасля 60). Насельніцтва Беларусі ўжо не проста «стар», а «суперстар». 26 працэнтаў насельніцтва

атрымліваюць тых ці іншых пенсій. У апошнія гады на іх выплату расходуюцца каля 11 працэнтаў ВУП.

Дзеля захавання фінансвай стабільнасці пенсійнай сістэмы і стварэння стымулаў для больш пазняга звароту за пенсіяй плануецца перайсці да схемы з устаноўленымі ўнёсамі. Акрамя таго, мяркуюцца вывесці раннія пенсіі па ўмовах працы ў аўтаномную сістэму прасейнага страхавання.

Разам з тым пытанне старэння насельніцтва — гэта не толькі праблема аказання ім фінансвай і сацыяльнай падтрымкі, але і неабходнасць вырашэння пытанняў якасці жыцця пахлыж, стварэння такой сітуацыі ў грамадстве, пры якой сталія людзі максімальна доўга не выключаюцца з грамадскага жыцця.

«Праўда ў тым, што нават у найбольш эканамічна развітых краінах Захаду навучыліся толькі «дадаваць гады» да працягласці жыцця, але не ўмеюць дадаць якасці гэтым гадам, — кажа Джозеф Тройзі. — Сталія людзі, мякка кажучы, спрабуюцца маладымі палкаменнікамі і дзяржавай як аб’юза, якую варта трываць. Дзяржаўная ж палітыка павінна быць сканцэнтравана на рэінтэграцыі старых асобаў ў грамадства».

Святлана БАРЫСЕНКА.

СЛУЦКІЯ ПАЯСЫ ПАВІННЫ БЫЦЬ НА РАДЗІМЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Радзівілы былі заўзятымі калекцыянерамі і ў Нясвіжскім замку мелася выдатная бібліятэка, у якой захаўваліся не толькі старадаўнія кніжкі, але і рукапісы. Там былі і калекцыі карцін, зброі, посуду ды слуджкі паясоў. Узор многіх паясоў паўтараўся і з гэтай прычыны яны мелі меншую каштоўнасць, а вось эксклюзіўныя, вытанчаныя ў адным экзамплары асабліва цаніліся. Менавіта такія і знаходзіліся ў радзівіўскай калекцыі.

Калі Чырвоная Армія ў верасні 1939 года перайшла мяжу Заходняй Беларусі, то ўсе творы мастацтва з Нясвіжскага замка былі канфіскаваныя і на 18 падовах вывезеныя з тэрыторыі замка. Апошняга, 17-га нясвіжскага ардыната, Леона Радзівіла, арыштавалі. Праўда, князя неўзабаве выпусцілі, а вось калекцыі мастацкіх твораў і бібліятэку вывезлі ў Маскву.

У свай час частка карцін з Радзівіўскай галерэй савецкай Кіраўнікі падарылі польскаму ўраду Беларусі. Тады інтарэс Беларусі не браўся да ўвагі, а гэта значыць раз гаворыць пра тое, як важна мець сваю дзяржаву.

У Радзівіўскай калекцыі было 40 слуджкіх паясоў і, магчыма, яны знаходзяцца ў Гістарычным музеі ў Маскве.

Лёс слуджкіх паясоў у чымсьці пераклікаецца з лёсам Крыжы Ефрасіні Полацкай. Пісалі і гаварылі, што ён вывезены ў ЗША і нібыта Крыж нехта там бачыў у калекцыі аднаго мільянера — грамад-

скасць была ўведзена ў зман. А затым высокастаўленны супрацоўнік беларускага КДБ выказаў думку, што Крыж Ефрасіні Полацкай згубіў свой след на тэрыторыі Расіі. А можа ён спакойна ляжыць у запісках аднаго з музеяў? Асабіста я ў гэтым не сумняваюся. А ў Беларусі з’яўляецца падабенства Крыжа, бо каб стварыць копію мастацкага твора, неабходна мець перад сабой арыгінал.

Падабенства, зробленае па невыразных здымках, тым не меней мае каштоўнасць, але толькі рэлігійную і не можа замяніць Крыж Ефрасіні Полацкай, які з’яўляецца сімвалам Беларусі, нясе на сабе гістарычную пячатку ды і духоўнага (у шырокім разуменні) адраджэння беларускай нацыі. Крыж Ефрасіні Полацкай неабходна вярнуць, як і слуджкіх паясы.

Мы апусцім юрыдычны бок вывазу мастацкіх твораў з Нясвіжскага замка, а сканцэнтрвав увагу на слуджкіх паясах, якія для рускай культуры, на мой погляд, вялікай каштоўнасці не ўяўляюць, хіба што як музейныя экспанаты. Тут можа на прывесці такі прыклад. Палех для рускага чалавека не пусты гук. Там ствараліся выдатныя творы докаратаўна-прыкладнага мастацтва. У іх раскрываецца душа рускага чалавека», — пісаў адзін савецкі мастацтвазнаўца. Але што такое Палех для беларускай культуры? Прывожа распісаныя шкатулкі?

У нас з Расіяй самая добрая адносінны, напэўна, гэта не такое складанае пытанне, каб нельга было яго вырашыць. Наконт слуджкіх паясоў, як і Крыжы Ефрасіні

Полацкай, у нас павінна быць цвёрдая пазіцыя. Сумна чытаць выказванні аднаго нашага чыноўніка ад культуры, што, маўляў, у нас была адна краіна і слуджкіх паясы ў Расію вывезлі калекцыянеры. Не треба ўсё спрашчаць.

Падчас прыезду да нас С. Цяпашына ўзнікла пытанне наконт вяртання слуджкіх паясоў, і старшыня Падліковай палаты Расіі быццам бы за тое, каб вярнуць Беларусь ўсе паясы, абмянуў іх на расійскія каштоўнасці, якія ёсць у нашых музеях. Пры гэтым С. Цяпашына сцвярдвала, што мы не адзін народ.

А былі б адным, то што: каб паглядзець на слуджкіх паясы, трэба ехаць у Маскву?

Поўны збор слуджкіх паясоў павінен знаходзіцца ў нас, і неабходна зрабіць захады, каб вярнуць іх на Радзіму. Калі па-братэрска вырашыць гэтую праблему немагчыма, то патрэбна зазірнуць у запіскі нашых музеяў і абмяняць паясы на творы, якія ўяўляюць каштоўнасць для рускай культуры.

Настане час, і Нясвіжскі замак будзе адрэстаўраваны і паўстане неабходнасць напоўняць яго залы сараўдзенымі экспанатамі — творамі мастацтва. Цяжка ўявіць, што ў палацы не будзе вісець на сценах старадаўняе зброя, не будзе карцін, якія адлюстроўвалі б мінуўшчыню Беларусі...

Архітэктары замка і яго ўнутранае нааўвешанне павінны быць адным цэлым і ў гэтым будзе яго каштоўнасць.

І ўвогуле на сваю гісторыю і культуру мы павінны глядзець шырока расплюшчанымі вачыма.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Твой выхад, Руслан!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Гэта ж з’яўляецца і іншыя канкурсанты, якім жараб’ёўка ў фінале дада наступныя нумары: Румынія — 1, Арменія — 5, Боснія — 6, Ізраіль — 7, Фінляндыя — 8, Польшча — 10, Азербайджан — 20, Грузія — 21, Нарвегія — 25. Таксама ўжо занятыя пазіцыі нумар 2, 4, 19, 21 і 23, дзе размясціліся адвадзены на Вялікабрытанія, Германія, Францыя, Іспанія і Сербія. Астатнія месцы вакантныя, і іх уладальніц будзе вызначыць літаральна праз некалькі гады.

Сёння наступіць чарга і нашай Руслана Аляхно з песняй «Nasta la Vista» паказач, на што ён здатны. Канкурсны нумар артыста, побач з ім на сцэне будзе 4 дзяўчыны з падтанцоўкі, вобразна кажучы, круціцца вакол 5 вялікіх шароў. Яны выконваюць ролю і асноўных дэкарацый, і міні-пабудова для Руслана, і нават пратэхнікі. Акрамя таго, з гэтых шароў і бліскучых стужак танцоркі выкладваюць напрыканцы нумара латіна-

скую літару «R» — Руслан. Сцэна першага паўфіналу была аформлена ва ўмоўнай стылістыцы «Горад», сёння тэма сцэны — «Вада». Адрыве «запільну» па ёй Ісландыя, апошняй стартуе Партугалія. Руслан Аляхно выступіць дзевятымі на чарзе, паміж канкурсантамі з Чэхіі і Латвіі. З прадстаўнікоў постсавецкіх краін за выхад у фінал будзе спабарнічаць таксама Украіна (нумар 4), Літва (5) і Грузія (14).

Дарчы, яшчэ да выступлення ў паўфінале Руслан Аляхно ўжо атрымаў адну ўзнагароду — за перамогу ў галасаванні фан-клубаў ОГАЕ «Астатні свет». Сёння перад імі стаіць задача заваяваць яшчэ адну — не матэрыяльную, але больш важную — глядацкія сімпатыі. Менавіта яны змогуць вывесці нашага ўдзельніка на наступнае ўрада конкурсу. Таму — жадаем удачы Руслану і ўсёй творчай камандзе, якая знаходзіцца зараз у Бялградзе!

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота з сайта www.esckaz.com.

Праезд будзе абмежаваны...

23 мая ў сувязі з правядзеннем у Мінску пасяджэння Савета кіраўнікоў урадаў краін СНД будуць уведзены абмежаваны руху транспартных сродкаў на шэрагу сталічных вуліц.

У прыватнасці, паводле звестак упраўлення Дзяржаўтаінспекцыі ГУУС Мінгарвыканкама з 9.00 да 11.30 будзе перакрывацца рух на аўтадарозе «Мінск — Нацыянальны аэрапорт», з 11.00 да 12.00 участка праспекта Незалежнасці ад вуліцы Сьвэрдлова да Каліноўскага, а з 16.00 да 19.00 участка гэтага ж праспекта ад вуліцы Філімонава да Нацыянальнага аэрапорта. Дзяржаўтаінспекцыя прыносіць свае прабачэнні за часовае няярэчнасці і рэкамэндуе кіроўцам выключыць са сваіх маршрутаў памянёныя участкі сталічных магістралей.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

Ветлівасці таксістам не займаць. Ведай Яна ў іх па будзённым «тарыфе»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Апошнімі адназначна прапісана, што вадзіцелю забаронена курыць у салоне. Пра ветлівасць у Правлах нічога не сказана, але ў інструкцыях на пасадзе пра гэта прапісана. Вадзіцель, згодна з Правіламі, не павінен адкрываць перад кліентам дзверы, аднак арганізацыі-перавозчыкі заўсёды арыентуюць сваіх работнікаў: праўдзіць ветлівасць. Гэта дапаможа ў размяшчэнні ў багажнім адсеку чыжгага багажу, яго выманенне, асабліва калі кліент — жанчына ці састарэлы чалавек. Вадзіцель можа паднесці багаж у такой сітуацыі, напрыклад, да ліфта. Гэта пытанне культуры, ветлівасці работніка не толькі як вадзіцеля, але і, напэўна, як чалавека. Нараканню жа з боку пасажыра на музыку ў салоне за ўсё сваю практыку я не чуў.

Максім СТРЫГЕЛЬСкі, намеснік дырэктара ПУП «Таксас-тыль»:

— Нараканні, скаргі на няветлівасць, грубасць з боку вадзіцеляў, Апошнімі адназначна прапісана, што вадзіцелю забаронена курыць у салоне. Пра ветлівасць у Правлах нічога не сказана, але ў інструкцыях на пасадзе пра гэта прапісана. Вадзіцель, згодна з Правіламі, не павінен адкрываць перад кліентам дзверы, аднак арганізацыі-перавозчыкі заўсёды арыентуюць сваіх работнікаў: праўдзіць ветлівасць. Гэта дапаможа ў размяшчэнні ў багажнім адсеку чыжгага багажу, яго выманенне, асабліва калі кліент — жанчына ці састарэлы чалавек. Вадзіцель можа паднесці багаж у такой сітуацыі, напрыклад, да ліфта. Гэта пытанне культуры, ветлівасці работніка не толькі як вадзіцеля, але і, напэўна, як чалавека. Нараканню жа з боку пасажыра на музыку ў салоне за ўсё сваю практыку я не чуў.

Максім СТРЫГЕЛЬСкі, намеснік дырэктара ПУП «Таксас-тыль»:

— Нараканні, скаргі на няветлівасць, грубасць з боку вадзіцеляў,

можна амаль беспамылкова вызначыць, што ён слухае і што папросіць уключыць.

Дарчы, на курсах вадзіцеляў таксі чытаюць курс этыкету. Яны ж, асабліва ў начны час, працуюць з рознымі людзьмі, але ў любых выпадку павінны быць ветлівымі і добразвылівымі. Вадзіцелі ў нас — колішнія міліцыянеры, акцёры па адукацыі (нават здзімаўліся ў эпізодычных ролях у фільмах), дырэктары, словам, хапае людзей з вышэйшай адукацыяй, што, безумоўна, таксама станоўча уплывае на якасць абслугоўвання кліентаў.

Р. С. Усе суразмоўцы з неадваверам, а часам і са смехам (надаўляю, гэта не жарт?) успрымалі інфармацыю пра новаўвядзенні ў Екацярынбург. Потым было здзіўленне, выказанае аўтарам у самым пачатку: як жа сябе трэба было вадзіцелю, каб былі прыняты такія правілы ў дачыненні да вадзіцеляў? Думаецца, многія могуць засведчыць: у нашых таксістаў такіх праблем з пасажырамі няма.

Сяргей РАСОЛКА.

Яго ацаніў майстар Уладзімір Співакоў. Арцём — наш сучасны віртуоз, які сёння стварае славу беларускай музычнай школе.

Дзеля ўспраўлення нашай школы ў Нясвіжы другі раз ладзіцца Асамблея выканаўцаў на медных духавых інструментах. Упершыню разам з беларускімі ўдзельнікамі выступілі музыканты са Швецыі.

— Але ўвагу трэба звярнуць перш за ўсё на судоўных беларускіх музыкантаў, якія павінны быць занесены ў чырвоную кнігу, — адзначыў мастак кіраўнік «Музаў» Нясвіжы Міхал Фінберг. — Таму што цяпер вылучаюцца іграць на духавых інструментах прыходзіць не так многа дзяцей, як гэта было раней. Цікаваць да такіх інструментаў як фэгот ці гайбай — увогуле становіцца рэдкасцю. Ці да такога інструмента як арфа — сёння ў Мінску тры арфэсты і новых не рыхтуюць...

Таму падобныя Асамблеі павінны быць не толькі ў Нясвіжы, яны павінны быць у сталіцы. З кожнага куточка Беларусі прыхвалі дзеці, навуэнцы розных музычных устаноў.

Я сам з адваўленнем пацую, якая ў нас ёсць класная моладзь, якая ў сучаснае інструментаў, якія так валодаюць інструментам.

У наступным годзе сваё музыкі ў Нясвіжы павінна змяніць фармат. Міхал Фінберг лічыць, што з беларускай музыкі несьвіжае ўжо знаёммы. І трэба будзе ім зразумець цяпер, што «Нясвіж — цэнтр музычнай культуры Еўропы».

Фанфары ля ратушы

Гасцей — замежных і не — у Нясвіжы здаўна прымаў улету. А сёння іх знаёмства з горадам пачынаецца з яго сэрца — гарадскай Ратушы, якая цялком адноўлена і па-

«**Фольксваген»** адкінула **НА ШКОЛЬНІКА** У Дзяржынску ў дарожна-транспартным здарэнні загінуў 11-гадовае хлопчык, вучань 4 класа.

25-гадовы рабочы аднаго з прадпрыемстваў, які не меў вадзіцельскага пасведчання, сеў за руль «Фольксвагена» і не справіўся з кіраваннем: машына ўехаўла ў дрэва. Пасля сутыкнення з пераходзіца «Фольксваген» адкінула і аўтамабіль наехаў на хлопчыка.

Ігар ГРЫШЫН.

ДЛЯ КАГО СКЛАД?

Са склада калі в. Паланчэка Баранавіцкага раёна невядомыя выкралі ядзімкітаў за 35 млн рублёў. Прапаламі сцяны і залезлі ў памішканне. У мінулым годзе з гэтага ж склада і такім жа спосабам зладзеі таксама выкралі хімікаты для аховы раслін. Але, як бачым, гаспадары не зрабілі з гэтага высноў.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Абзац

■ Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва мае намер сёлета распрацаваць нормы праектавання і будаўніцтва будынкаў вышэйшай да 75 паверхаў, паведаміў на канферэнцыі ў Мінску намеснік міністра Анатоль Нічкасу. Такое будаўніцтва, адзначаў ён, эканамна выкарыстоўвае дарагія гарадскія тэрыторыі. Вызначаны пляцоўкі для будаўніцтва вышэйшых будынкаў — у раёне Нацыянальнай бібліятэкі, аэрапорта «Мінск-1», вуліцы Кальварыйскай і праспекта Пераможцаў. Такія будынкi могуць вырасці таксама на тэрыторыі Парка высокіх тэхналогій, на праспекце Дзяржынскага.

■ У міністэрстве гаспадаркі Літвы праішоў устаноўчы сход Нацыянальнай інвестыцыйнай кампаніі, якая будзе прадстаўляць краіну ў праектах будаўніцтва новай АЭС і злучэння электрасістэм Літвы, Польшчы і Швецыі. Новую АЭС узамен Літванскай, якая выводзіцца з эксплуатацыі, намечана пабудавать да 2015 года сумеснымі намаганнямі Літвы, Латвіі, Эстоніі і Польшчы.

■ Супрацоўнікі ДАІ высвятляюць прычыны апракідвання МАЗа, нагруджанага асфальтам, у Шклоўскім раёне. У выніку сутыкнення МАЗа і іншамаркі асфальт высыпаўся на апошняю, вадзіцель яе загінуў

■ Новаебёрскі палкоўнік у адстаўцы выйграў справу ў судзе супраць банка «Рускі стандарт», які шмат разоў зваў яго ноччу з напамінамі пра крэдыт, якая пенсіянер не брэй. За нанесеныя яму маральную шкоду палкоўнік хацеў атрымаць ад банка 50 тысяч рублёў, але суд ацаніў нанесены яму маральную шкоду ў 5 тыс. рублёў, і яшчэ столькі ж пенсіянер атрымаў у якасці матэрыяльнай кампенсацыі. Працэс працягваўся 14 месцаў. Як высьветлілася, крэдыт у 10 тыс. рублёў узяў не пенсіянер, а яго сын, які пражываў у іншым адрасе, аб чым бачыў паведаміў банку. Аднак званкі на працягу сутак праз кожныя дзве гадзіны раздаваліся ў яго кватэры, у т.л. і ноччу.

■ Еўрапейскі саюз часова забароніў увоз слапеннікавага алею, вырабленага ва Украіне, паведаміўшы інфармагенцыю. Такое рэзэнне прынятае Еўракамісіяй пасля таго, як афіцыйны Кіеў не змог гарантаваць, што ў алеі не ўтрымліваецца шкодных прымесей. У канцы красавіка г.г. Іспанскае агенцтва па бяспецы харчовых прадуктаў заявіла, што ў алеі, які выраблены з украінскай сярвыны, выяўленыя часткіны паліўных маслаў. Гэтыя прымесі бяспечныя для здароўя, але іспанцам павінен не купляць украінскага алею і ўстрымацца ад яго ўжывання. Пасля гэтага забуджаны алеі быў выяўлены ў Італіі, Францыі, Нідэрландах і некаторых іншых краінах ЕС.

■ Буйная партыя гераніў выяўлена супрацоўнікамі аддзялення па наркэкантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі Светлагорскага РАУС. У поле зроку трапіў 37-гадовы мясцовы жыхар, падчас затрымання ў яго выяўлена 6 скруткаўчаў з вельмі моцным наркэтыкам, агульная вага якой складала 2,55 г. Даляйшых мерапрыемстваў вывелі на непрацоўную жыццёвую града, у якой у сховішчы выяўлена 10 г гераніў.

■ У Польшчы адчынілася адзіная «Бальніца» для плішавых цацак. Майстэрня па імя рэканне называецца «Клініка здаровага Мішка». Зьязача з клінічнай можна па Інтэрнэце, расказаць пра «варабуні» і даць спэцыяльныя запісачыцы за паслугу безаўдэтных пераводам. Рамонт цацкі (напрыклад, прышыць лапы) каштуе 3–7 еўра ў залежнасці ад ступені пашкоджанасці і кошту матэрыялу. Найбольш дарагая паслуга (каля 15 еўра) — замена старога плішовага матэрыялу.

Поўны абзац

■ Створаны трусы, якія вымаюць крывяныя ціскі. Яны заклікаюць аблегчыць працэс вымярэння ціску, для чаго, як вядома, патрэбны спецыяльны прыборы. Датчыкі вытворчасці кампаніі Philips убудаваны ў гумку трусікаў. Яны фіксуюць ціск крыві, вылічваючы час праходжання імпульса ад аднаго датчыка да іншага. Такім чынам чалавек ведае паказчыкі свайго крывянога ціску, не прыбываючы да спецыяльных апаратуры. Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцыяў.

Дзённік Вікі Ц.

Бываюць у жыцці моманты, калі кожны з нас на пытанне «Як справы?» толькі адмахваецца: «Аг, не пытайся!». І калі ў адных такі стан — надзвычайная радасць, імгненна слабасці, якая хутка праходзіць, то іншым даводзіцца літаральна змагацца з уласным настроем, па кроплі высікаючы з сябе пемістыя. Каб усім выглядаць даваць зразумець, што справы ў цэбе «о’кей, лепш не трэба. Бо калі не «о’кей», ты ўжо вывабешся з агульнай карціны жыцця. Ты — самае слабае звяно, нядачнік, ці, як зараз модна казаць, лузер...»

Пра юзераў і лузераў*, або Ату яго, няўдачніка!

22.05.2008

У першабытным грамадстве ўсё было даволі проста: адна частка племені займалася палываннем, другая — збіральніцтвам, хто да кога здатны. І нежак не паўставаў пытання, які занятка больш важны. Дзейнічалі простыя законы сілы: хто мацнейшы, таго і праўда. Пытанні прастыжы ўзніклі значна пазней. Памітаецца ўсе гэтыя спрачкі пра фізіку і лірыку? А тых часы, калі, скажам, навукоўцы ганарылі сваёй вышэйшай адукацыяй, але затое фрээрэроўшчыкі атрымлівалі ў разы больш грошай — памятаецца? І каго з іх лічылі больш паспяховым у жыцці: гісторыка з яго цымянай перспектывай быць увекавечаным удачлівым нашчадкамі, або збубнога тэхніка з ужо наўяўнымі кватэрай-дачай-машынай?

Цяпер ацаніць яшчэ змясціліся. Спажывецкая псіхалогія Захаду диктуе новыя ўмовы: свет усё больш падзяляецца на «сэлф-майдэ» (людзей, якія «зрабілі сябе самі») і лузераў, якія не дасягнулі поспеху. Прычым, што маецца на ўвазе пад поспехам, вызначаецца вельмі няпэўна. Бліскучая кар’ера? Дом на Рублёўцы, адпачынак на Маёрцы? Уласны бізнес ці пасада дырэктара карпаратыў ў 25 гадоў? Або ўсё гэта разам? Затое дакладна вядома — усім і кожнаму — што калі ты нічога не дасягнуў, не прызнаны грамадствам як паспяховы чалавек, не маеш стабільнай працы ў офісе, «як ва ўсіх», ты лузер. А гэта сорам і ганьба. Пасыпай галаву попелам, інакш за цюбе гэта шчодра зробіць навакольнае.

О, іх столькі — ахвотнікі расказаць табе, як гэта непрыемна — быць лузерам. У кніжных магазінах дзсяткамі з’яўляюцца дапаможнікі кішэннага фармату, кштатту «Як ажаніцца з мільянерам», «Прысідзі да поспеху за 365 дзён», «Думаем і багацеем», «Як дабіцца поспеху ў жыцці і бізнэсе» і да т. п. Медыйныя крыніцы штодня паказваюць і расказваюць гісторыі «зорак» з розных сфераў — багатых, прыгожых і знакамітых. А Інтэрнэт, гэтая сметніца думак і скарычкія меркаванняў! Тут пачкамі нараджаюцца дыскусійныя клубы на тэму «Я — лузер, і мне не сорамна» або «Як змагацца з лузерствам». Апрача — трэнінгі ўсіхкіх заездных дактароў ды псіхалогія: «Чалавек прастое не мае права быць бедным, непрыгожым, хворым». Такое адчуванне, што лузер — гэта нейкі ананімы алкаголік, і калі ён не пераадолеў сваю шкодную звычку, на яго аб’явіць сезон палывання...

Псіхалаг Алекс Левітас, напрыклад, вывеў і прадставіў на суд Інтэрнэт-карыстальнікаў 7 прымет — звычак лузера. Гэты ДАСТ, з дапамогай якой вызначаюцца «лузеры, ныцікі і няўдачнікі». У апісе менавіта тагога, з чым не паспяхаецца — скажам, звычка пастаянна скардзіцца на жыццё, звычка не ўлічваць і не цаніць уласны час — збірацца рабіць замест таго, каб рабіць; шкадаваць сябе і віванаціць у сваёй бедзе не сябе, а абставіны, баякоў, няўдалую фігуру, незаконную адукацыю — усё што загодна, толькі не сябе. Але ёсць і спрэчныя пункты. Прыкладам, звычка парануючыць сябе з іншымі. Скажыце шыра, шаюноўны чытачы, ці многіх з вас у якасці «пробнага каменю» выбіраюць сябе самаі — уваршчынікі кі галавой даўніны? Нам жа з самага дзяцінства казалі: «У Леначкі толькі піцькі ў дзённіку. А воўс Вася, між іншым, паступіў на бюджэт... У Івановых дачка ўжо замужам, што ты сябе думаеш?». А потым як інакш зразумець сваю паспяховасць у грамадстве, калі не парануючыца з ужо існуючымі ўзорамі, не ўспрымаць сябе часткай соцыуму? Салдатам, які марыць дарадзі да генерала. Віншам, у якога ёсць шанц стаць самалётам. А калі вінчкі, крэйкі Бога, супраціўляцца быць як Вася, Леначка і дачка Івановых — зноўдзіцца з друбыя людзі, якія заўжды лепш ведаюць, як лепш. Яны растлумачаць, што табе гэта спраўдзіць трэба. Што ў твае гадзі непрыстойна мець такую пасаду і такую зарплату. Што толькі рынаквыя гандляркі ходзяць у такія паліто (купіцца), роўна як і звычка трываць больш, чым дазваляюць рэальныя даходы. — таксама прыметы лузерства». Што ўсе разумныя людзі даўно пераехалі працаваць у Маскву.

Рэктар Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта Павел Беспальчук лічыць немэтазгодным увядзці папярэдняе прафесійна-псіхалагічнае суб'едаванне пры адборы студэнтаў на медыцынскія спецыяльнасці.

— На маю думку, ніякімі тэстамі ацаніць здольнасці маладога чалавека да медыцыны немагчыма, — патлумачыў сваю думку Павел Беспальчук. — Як, цікава, можна ацаніць чалавечыя якасці аб'іекта, яго гатоўнасць браць на сябе адказнасць за жыццё і здароўе іншага чалавека, яго неаб'якванасць, адчувальнасць да чужога болю? На эмблеме нашага ўніверсітэта напісана: «Майстарствам і чалавечымі якасцямі, працай і ведамі». Менавіта такімі якасцямі павінен валодаць кожны наш выпускнік. Спэцыялюся, што ў пераважнай большасці з іх ёсць вышэйназваныя якасці.

Я заўсёды казаў, што паступленне ў медуніверсітэт не прыраўноўваецца аўтаматычна да атрымання дыплома. І ў нас ёсць у запасе яшчэ шэраг гадоў для зносінаў з нашым студэнтам. Вядома, што ў медуніверсітэтах навучаюцца самыя старанныя студэнты, але без апантанасці стаць добрым урачом немагчыма. Хтосьці з нашых студэнтаў не вытрымлівае псіхалагічных ці вучэбных навірузак і пераводзіцца ў іншыя ВНУ, хтосьці пакідае вучобу па нейкіх іншых прычынах. Народная мудрасць сцвярджае, што ўсе прафесіі — ад лядзёркі і толькі тры — ад Бога: гэта — вучыць, судзіць і лячыць. Да нас шмат прыходзіць дзяцей медыкаў — яны ў найбольшай ступені зарыентаваныя ў прафесійным плане, і лепш за іншых ведаючы ўсе нюансы і цяжкасці сваёй будучай прафесіі.

Варта адзначыць, што Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт першым з беларускіх ВНУ адмовіўся ад правядзення уласных уступных экзаменаў і стаў праводзіць залічэнне на першы курс па выніках цэнтралізаванага тэсціравання. Журналіст «Звязды» пацкавіўся ў рэктара, ці не пацярпеў ад гэтага якасны склад яго студэнтаў?

— Менавіта дзякуючы цэнтралізаванаму тэсціраванню Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта стаў даступны для аб'іектаў рэнтаў з усіх рэгіёнаў Беларусі, а раней наш студэнцкі аўдыторыю складалі пераважна мінчане і жыхары Мінскай вобласці, — адказаў Павел Беспальчук. — Мы нават сутыкнуліся з праблемай забеспячэння студэнтаў месцамі ў інтэрнатах. Больш за тое, да нас сталі паступаць маладыя людзі з тых гарадоў, дзе ёсць свае медыцынскія ўніверсітэты.

Мне вельмі імганае, што цэнтралізаванае тэсціраванне стварае для ўсіх роўныя ўмовы, калі ў адзін дзень па ўсёй краіне аб'іекты прыходзяць да ўніверсітэта аўдыторыю, дзе ім прапануюцца аднолькавыя заданні. Таму і выпускнікі сталічнай гімназіі, і выпускнікі сельскай школы знаходзяцца абсалютна ў аднолькавых умовах. Суб'ектыўны фактар зведзены да мінімуму.

Наш універсітэт калісьці першым стаў праводзіць ўсе экзамены ў пісьмовай форме. Лагічна, што мы першымі ўбачылі і ўсе перавягі цэнтралізаванага тэсціравання.

Паверце, што студэнты нашых першых курсаў, якіх мы адбіралі па выніках цэнтралізаванага тэсціравання, гэта не проста эліта, а суперэліта. І колькасць адлічэнняў па прычыне неспаспяховасці ў нас цяпер зведзена да мінімуму.

Надзея НІКАЛАЕВА.

СТУДЭНЦТВА ў ЛЮСТЭРКУ СТАТЫСТЫКІ

У маладога пакалення прыярытэт асабістай абароны стаіць значна вышэй за сацыяльную справядлівасць

Сацыялагічнае даследаванне, праведзенае Мінскім навукова-даследчым інстытутам сацыяльна-эканамічных і палітычных праблем Мінгарвыканкама, засведчыла, што ў асяроддзі сталічнай студэнцкай моладзі найбольш папулярным з'яўляецца лозунг аб сацыяльнай абароне. Яго падтрымалі больш за тры чвэрці апытаных студэнтаў мінскіх ВНУ, прычым гэтая лічба за апошнія некалькі гадоў павялічылася на некалькі працэнтаў. У паняцце сацыяльнай абароны уваходзяць пенсіі, стыпендыі, заробатная плата. Чым, у сваю чаргу, цяперашнія студэнты могуць адказаць у перспектыве за праўленні сёння клопат з боку дзяржавы? Як яны ўвогуле ставяцца да ўдзелу ў грамадска-палітычным жыцці краіны, што думаюць пра сёння і заўтра Беларусі? Вынікі даследавання здаліся шмат у чым цікавымі...

ГРАМАДЗЯНСКІ АБАВЯЗАК ЦІ АСАБІСТАЯ СПРАВА?

Найважнейшая праява сацыяльнай актыўнасці студэнтаў — іх удзел у грамадска-палітычным жыцці. Праведзенае даследаванне, у прыватнасці, паказала, што ўстойлівы інтарэс да грамадска-палітычнага жыцця краіны праяўляюць 55,8 працэнта сталічных студэнтаў. Зусім аб'якваныя да яго, па іх уласнай ацэнцы, менш чым 3,5 працэнта. Цікава, што дзяцінаты праяўляюць інтарэс да палітычнага жыцця часцей, чым юнакі. Аднак перавага студэнтаў у гэтым плане даўрае на заўсёды рэалізацыя падчас выбараў у прадстаўнічыя органы ўлады і нават у структуры студэнцкага самакіравання, дзе яны даволі часта сустракаюць дарогі юнакам.

З прадстаўнікоў асобных спецыяльнасцяў больш за астатніх (па суме паказчыкаў «рагулярна» і «ад выпадку да выпадку») цікавяцца палітычным жыццём у нашай краіне будучыя гісторыкі, педагогі, правазнаўцы і эканамісты, а ў аўтсайдаў знаходзяцца прадстаўнікі інжынерна-тэхнічных, прыроднаадукацыйных спецыяльнасцяў, і, як ні дзіўна, журналісты.

Найбольш распаўсюджаная форма палітычнай актыўнасці беларускага студэнцтва — іх удзел у выбарах. Апытанне паказала, што па-ранейшаму найбольшай папулярнасцю ў сталічнай моладзі карыстаюцца прэзідэнцкія выбары, другое і трэцяе месца па прыяжнасці дзеляць выбары ў Нацыянальны сход і мясцовыя Саветы дэпутатаў. Пераважна большасць сталічных студэнтаў (64,1 працэнта) ставяцца да выбараў як да грамадзянскага абавязку чалавека, а трэцяя частка моладзі імкнецца ў ВНУ, каб атрымаць дыплом аб вышэйшай адукацыі, не надаючы значэння сутнасці сваёй адукацыі, яе запатрабаванасці і прэстыжнасці.

Вынікі апытання сведчаць, што пераважна большасць студэнтаў задавальняе якасцю выкладання па спецыяльным дысцыплінах. Толькі кожны дваццаты з кола апытаных студэнтаў, што ўдзел у галасаванні — гэта асабістая справа канкрэтнага чалавека. Прычым больш свядомымі ў гэтым пытанні з'яўляюцца дзяцінаты студэнты, а таксама студэнты-першакурснікі. З прадстаўнікоў асобных спецыяльнасцяў — філалагі, педагогі і журналісты. На пытанне, чаму яны не хочучь удзельнічаць у выбарах у мясцовыя Саветы, абсалютная большасць рэспандэнтаў не змогла даць матываваны адказ. Можна меркаваць, гавораць даследчыкі, што, па-першае, моладзь не ўспрымае мясцовыя Саветы дэпутатаў як рэальныя палітычныя органы, па-другое, у саміх Саветах яны не бачыць яркіх лідараў, якія б сваёй дзейнасцю прыцягвалі ўвагу да гэтых органаў улады.

АБІТУРЫЕНТ, А ТЫ ДОБРА ПАДУМАЙ?

Дзве трэці апытаных студэнтаў патлумачылі выбар навучальнай установы інтарэсам да будучай спецыяльнасці. Больш за палову рэспандэнтаў матывавалі свой выбар высокай якасцю прафесійнай падрыхтоўкі ў дадзенай навучальнай установе. Часцей за ўсё такі матыў гучыць у якасці значыльнага сярод студэнтаў філалагічных (66,7 працэнта апытаных) і прыро-

дазнаўчых (57,6 працэнта) спецыяльнасцяў. Істотна важным ён з'яўляецца таксама для журналістаў (53,3 працэнта), правазнаўцаў (52,3 працэнта) і будучых медыкаў. У той жа час прэстыжнасць будучай прафесіі вызначыла выбар ВНУ толькі ў кожнага трэцяга з кола апытаных. У большай меры гэты матыў «спрацаваў» сярод будучых медыкаў (73,8 працэнта), правазнаўцаў (47,3 працэнта) і студэнтаў прыроднаадукацыйных спецыяльнасцяў (45,8 працэнта). За рамкамі якаснага падыходу да выбару ВНУ

— для 73 працэнтаў. Узрастае ў студэнтаў выпускнога курса і інтарэс да сацыяльнай абароны.

У параўнанні з першакурснікамі ў пцікурснай рэзка падае інтарэс да падтрымкі навукі (з 70,8 працэнта да 43,2), барацьбы з карупцыяй (з 70,8 да 43,2 працэнта) і ўстанавлення сацыяльнай справядлівасці (з 45,8 да 34 працэнта). А параўнальна невысокае колькасць прыхільнікаў эканамічных рэформаў на першым курсе яшчэ дадаткова змяншаецца (31,8 працэнта). Увагі заслугоўвае той факт, што сур'ёзны пераомаў у поглядах адбываецца ўжо на другім курсе. Найбольш высокі рэйтынг лозунга правядзення эканамічных рэформаў — у прадстаўнікоў інжынерна-тэхнічных спецыяльнасцяў і эканамістаў, г.зн. тых, чыя прафесіі ў будучыні звязана з рэальным сектарам эканомікі і перамянамі, на якія арыентуе цяперашняя дзяржаўная палітыка.

ЧЫМ ПУЖАЮЦЬ МОЛАДЗЬ ЭКАНАМІЧНЫЯ РЭФОРМЫ?

Ідэалагічная арыентацыя маладых людзей, іх стаўленне да сацыяльна-эканамічных і палітычных праблем, перспектывы развіцця краіны дастаткова выразна праяўляюцца ў ацэнцы канкрэтных палітычных лозунгаў. Як мы ўжо казалі вышэй, на першым месцы стаіць лозунг сацыяльнай абароны. Цікава, што абаронную правую ча-

люе ўвагу студэнтаў? Часам Вялікае княства Літоўскага цікавяцца больш за палову рэспандэнтаў. Падзеямі Вялікай Айчыннай вайны — 47,6 працэнта, гісторыяй сучаснай Беларусі — 44,6 працэнта. А найменшы інтарэс выклікае ў моладзі Кастрычніцкая рэвалюцыя і даваенны перыяд (9,1 працэнта).

Значную зацікаўленасць у вывучэнні гісторыі сваёй краіны дэманструюць студэнты-філалагі (57,6 працэнта) і мастацтвазнаўцы (55 працэнта), а найменш — будучыя інжынеры (33 працэнта) і эканамісты (29 працэнта).

Ідэалагічная арыентацыя маладых людзей, іх стаўленне да сацыяльна-эканамічных і палітычных праблем, перспектывы развіцця краіны дастаткова выразна праяўляюцца ў ацэнцы канкрэтных палітычных лозунгаў. Як мы ўжо казалі вышэй, на першым месцы стаіць лозунг сацыяльнай абароны. Цікава, што абаронную правую ча-

люе ўвагу студэнтаў? Часам Вялікае княства Літоўскага цікавяцца больш за палову рэспандэнтаў. Падзеямі Вялікай Айчыннай вайны — 47,6 працэнта, гісторыяй сучаснай Беларусі — 44,6 працэнта. А найменшы інтарэс выклікае ў моладзі Кастрычніцкая рэвалюцыя і даваенны перыяд (9,1 працэнта).

Значную зацікаўленасць у вывучэнні гісторыі сваёй краіны дэманструюць студэнты-філалагі (57,6 працэнта) і мастацтвазнаўцы (55 працэнта), а найменш — будучыя інжынеры (33 працэнта) і эканамісты (29 працэнта).

Ідэалагічная арыентацыя маладых людзей, іх стаўленне да сацыяльна-эканамічных і палітычных праблем, перспектывы развіцця краіны дастаткова выразна праяўляюцца ў ацэнцы канкрэтных палітычных лозунгаў. Як мы ўжо казалі вышэй, на першым месцы стаіць лозунг сацыяльнай абароны. Цікава, што абаронную правую ча-

люе ўвагу студэнтаў? Часам Вялікае княства Літоўскага цікавяцца больш за палову рэспандэнтаў. Падзеямі Вялікай Айчыннай вайны — 47,6 працэнта, гісторыяй сучаснай Беларусі — 44,6 працэнта. А найменшы інтарэс выклікае ў моладзі Кастрычніцкая рэвалюцыя і даваенны перыяд (9,1 працэнта).

люе ўвагу студэнтаў? Часам Вялікае княства Літоўскага цікавяцца больш за палову рэспандэнтаў. Падзеямі Вялікай Айчыннай вайны — 47,6 працэнта, гісторыяй сучаснай Беларусі — 44,6 працэнта. А найменшы інтарэс выклікае ў моладзі Кастрычніцкая рэвалюцыя і даваенны перыяд (9,1 працэнта).

Значную зацікаўленасць у вывучэнні гісторыі сваёй краіны дэманструюць студэнты-філалагі (57,6 працэнта) і мастацтвазнаўцы (55 працэнта), а найменш — будучыя інжынеры (33 працэнта) і эканамісты (29 працэнта).

Ідэалагічная арыентацыя маладых людзей, іх стаўленне да сацыяльна-эканамічных і палітычных праблем, перспектывы развіцця краіны дастаткова выразна праяўляюцца ў ацэнцы канкрэтных палітычных лозунгаў. Як мы ўжо казалі вышэй, на першым месцы стаіць лозунг сацыяльнай абароны. Цікава, што абаронную правую ча-

люе ўвагу студэнтаў? Часам Вялікае княства Літоўскага цікавяцца больш за палову рэспандэнтаў. Падзеямі Вялікай Айчыннай вайны — 47,6 працэнта, гісторыяй сучаснай Беларусі — 44,6 працэнта. А найменшы інтарэс выклікае ў моладзі Кастрычніцкая рэвалюцыя і даваенны перыяд (9,1 працэнта).

Значную зацікаўленасць у вывучэнні гісторыі сваёй краіны дэманструюць студэнты-філалагі (57,6 працэнта) і мастацтвазнаўцы (55 працэнта), а найменш — будучыя інжынеры (33 працэнта) і эканамісты (29 працэнта).

Ідэалагічная арыентацыя маладых людзей, іх стаўленне да сацыяльна-эканамічных і палітычных праблем, перспектывы развіцця краіны дастаткова выразна праяўляюцца ў ацэнцы канкрэтных палітычных лозунгаў. Як мы ўжо казалі вышэй, на першым месцы стаіць лозунг сацыяльнай абароны. Цікава, што абаронную правую ча-

люе ўвагу студэнтаў? Часам Вялікае княства Літоўскага цікавяцца больш за палову рэспандэнтаў. Падзеямі Вялікай Айчыннай вайны — 47,6 працэнта, гісторыяй сучаснай Беларусі — 44,6 працэнта. А найменшы інтарэс выклікае ў моладзі Кастрычніцкая рэвалюцыя і даваенны перыяд (9,1 працэнта).

Ці належыць даплата магістрам педагогічных навук?

З пытаннем наконт даплаты магістрам педагогічных навук на «гарачую» лінію «Звязды» звярнулася настаўніца адной са сталічных школ. Па словах нашай чытачкі, яна ў 2007 годзе закончыла ў Беларускам дзяржаўным педагогічным ўніверсітэце імя М. Танка магістратуру, працавала і паралельна навучалася на вячэрнім аддзяленні. Але 10-працэнтную надбавку, якую атрымліваюць яе калегі са ступенню магістра педагогічных навук у іншых мінскіх школах, яна чамусьці не атрымлівае.

Як патлумачылі журналісту «Звязды» ў ЦК Беларускага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі, існуе пастанова Савета Міністраў ад 12 чэрвеня 1997 года № 698, згодна з якой і спраўды настаўнікам са ступенню магістра педагогічных навук належыць 10-працэнтная надбавка да тарыфнай стаўкі. Але прэтэндаваць на атрыманне надбавкі могуць выпускнікі педагогічных спецыяльнасцяў толькі некалькіх беларускіх ВНУ, у тым ліку Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта, Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, БНТУ і Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта. Ёсць таксама яшчэ адна важная ўмова для атрымання надбавкі: настаўнік-магістр педагогічных навук павінен працаваць па размеркаванні. Гэта значыць, што такая фінансавая падтрымка дзейнічае толькі на працягу двух гадоў, пакуль настаўнік маюць статус маладых спецыялістаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Я ад раніцы ў дарозе — у кожнай вёсачцы быў гоцем ад Зарэччя да Заброддзя, ад Замосша да Замосця. Я з крынічкай піў уволью, Чую салюк у бэльках руках

Ад Загор'я да Зянобы, Ад Заручча да Залужжа. Не збіраў нідзе багачы, Ды адну надзею пеціў — Каб да ночкі адшукці Свой прытулак ў Зянобісці.

АЛЕ НАРОД НА ПРОВАДЗЕ!

ЧОРТАЎ ПАЦАЛУНАК

Штанца асобным бабам. Вось у адной з маіх знаёмых — мужык не п'е. Зусім. Нават у рот не бярэ. А браў... Яшчэ і як! Што сталася? Расказаў, але ж каб да яго, крый бог, не дайшло.

Значыць, з урэда — гарадскі ён, а паехаў у вёску, разам з жонкай, да яе сваячкі, на нейкі юбілей. Імянінніца да яго доўга, відаць, імянінніца — парсюка выгадала, закалапа, прысмакаў нарабіла, накупіла ўсяго. Карацей, наедка на сталах — проста ад пуза, напіўкаў — якіх толькі хочаш. І «прымукаў». Вось той мужык і намураўся, на вуліцу выпуза. А я ганька там парэчкі растуць, побач лава стаіць — шырока. Сеў ён, потым прылёг і заснуў.

Жонка занепаколася, выйшла, паглядзела — вечар цёмлы, чалавек спіць. Ну і няхай. Далей гуляла б, калі б...

Гадзіны не прайшло, мужык у хату ўлітае: на твары — ні крыўнаці, држыць, як чорт пад крыванічымі рэформы адыйшы на другі план, хоць па сэнсу яны павіны стаць у рэйтынг прыярытэтаў побач. Атрымліваецца, што ў маладога пакалення прыярытэт асабістай абароны стаіць значна вышэй за сацыяльную справядлівасць, адсюль, напэўна, і насяржанае стаўленне да рызык, звязаных з эканамічнай рэформай.

Надзея НІКАЛАЕВА.

«ЗВЯЗДЫ»

НЕ БЫЛО Б ШЧАСЦЯ...

Пытанне армянскаму радзе: «Ці можа першакласавік жарт стаць навагоднім падарункам?». Аджак: «Можна, бо ад першага красавіка да першага студзеня роўна дзевяць месяцаў». Вось пра іх і расказаў.

Кума мая — кабетна махная (у школе гандболом займалася), — напярэдадні стрэс перажыла: атруцілася немцам. Да тых, што ў бальніцы яе судам адкачалі. А маладая ж — 33 гады ўсяго. Напужалася і пасля гэтага проста не ведала, як жыць свайму насіць. Ба ялася, каб не падняць чаго, каб не з'есці нясхважана. Але ж, як ні аспірожнічалася, часам здаралася: то замуціць у той рывязе, то закруціць шось, то рызаць пачне, то на ваніты пацігне... Яна тады сядзіць на сухарках з гарбатай, альбо палыжыць...

Але ж аднойчы, як ні бераглажася, зноў скурула яе. «Хуткую» выклікалі, у бальніцу завезлі. Ды толку — кума крыкам крычыць, захоўваецца, а дактыры — рукамі разводзяць...

Санітарка старанька на вырочку прышла. Кажы: «Вы што не бачыце?.. Яна ж радзіць зараз будзе». Так і выйшла ўсё — хлопчык на свет з'явіўся. Першага красавіка жра. Муж кумы, можна сказаць, у шок... Зяноці цешчы. Кажы: — У Галі хлопчык...

Цешча (яна ж цётка майго мужыка. — Аўт.) расказвала, у роздзі: пачула ад яцяві навіну, — падумала, што Галія, мо, і праўда яна даўна зацяржарала. Хлопчык? Значыць, УГД зрабілі, вызначылі пол. Але ж віламі пісана, ці будзе Галія яго раджаць. Дачушка хацела, — адзін хлопчык ёсць...

— Грах які, — прабачалася потым цётка, — дзіцятка ўжо ёсць, на свеце жыве, а я думаю, ці пакінуць яго...

Харошы той хлопчык — жвавы, ласкавы... І вясёлы — ведама першакласавік і жартам народжаным. С.М. Ярмаляк, г. Брэст

ДАРАГІ НОЖ

Гэта гісторыя адбылася з маім братам і яго суседкам. Аднам пагодным траўнічым днём яны збіраліся на луг сена косціць. Адно — у касціцы быў нож славацкі: у любі момант мог падвесці, зламацца. Таму і рашылі яны пад'ехаць у суседнюю вёску, да цешы, новы ўзяць.

Як надумалі — так зрабілі: селі на матацыкл, паехалі. Гаспадарка, на ганарар, калі ласка, паведмайляць сваё прозвішча, імя, імя па бацьку, нумар папашарта (і свай асабісты), калі і кім ён выддзены, дзе прапісаны.

Уладзімір БАРОЎКА, г. Паставы

Рубрыку вядзе Валіяніна ДОУНАР.

Ад яе ж заўсёдынае «Пішыце...» І, калі разлічваецца на публікацыю, на ганарар, калі ласка, паведмайляць сваё прозвішча, імя, імя па бацьку, нумар папашарта (і свай асабісты), калі і кім ён выддзены, дзе прапісаны.

Крынічка

Рубрыку вядзе Валіяніна ШПІГЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 13 (264)

Дарамога садовым дрэвам

«Чым разам працаваць дрэвымі яблыні і грушы ад шкоднікаў і хвароб?» Наталія Штур, Мясцёлаўскі раён. Як заўважае вядучы спецыяліст Навукова-даследчага інстытута гладыводства Марыя МЯЎЛІК, пачынаць працаваць садовыя дрэвы са сваймі хваробамі і шкоднікамі цяпер, пасля зішчэння, супраць паршы, белаі плямістасці, гладывой гнілі трэба працаваць прэпаратамі Скор (2 мг на 10 л вады), Вектра (3 мг на 10 л вады), Дэлан (5 мг на 10 л вады), Атэмі (15 г на 10 л вады). Супраць бактэрыяльнага раку можна працаваць прэпаратамі Пентафаг (10—15 мг на 10 л вады), Фундазол (20 г на 10 л вады). Супраць ліставаткі і тлі апрацуюць прэпаратамі Каратэ (4 мл на 10 л вады), Шэрпа (1,6—3,2 мг на 10 л вады), Фастак (2 мл на 10 л вады).

Пра два тыдні пасля зішчэння, калі на дрэвах вількая колькасць тлі, ліставатка апрацуюць прэпаратамі Інта-вір (1 таблетка на 10 л вады). Ад паражэння паршой і іншых хвароб апрацуюць яшчэ раз прэпаратамі Скор, Вектра, Атэмі, Дэлан у той самай прапарцы, што апрацоўвалі дагэтуль.

Шкоднікі і хваробы агародных культур

Як жа змагацца з хваробамі і шкоднікамі ў агародзе? Не спяшаіцца адразу апрацоўваць расліны хімікатамі, іх выкарыстаць тады, калі іншыя меры не дапамагаюць. Для пачатку правядзіце комплекс працы па апрацоўцы агародных мерапрыемстваў па ахове раслін. Па-першае, падбірыць устойлівыя тэрміны сярбы і пасадкі, не забываючыся пра чаргаванне культур, свочасова зніжчыць пустазелле — усё гэта садзейнічае папярэджанню небяспечных хвароб. Многія агародныя культуры менш пашкоджваюцца шкоднікамі пры ранніх тэрмінах сярбы. Захоўваюць правілы суседства. Напрыклад, спачатку фітафоры з'яўляюцца на бульбе, а потым пераходзяць на памідоры. Каб прадухіліць распаўсюджванне захворвання, не высаджвайце памідоры побач з бульбай.

Загадаж пакапаццяцца пра насенне. Яго для прафілактыкі перад сярбай можна прагрэць на сонцы, калія печкі, прадузіць у вадзе, у раствору марганцовай, перакісу вадарода, можна замачыць у соку алёз. Грыбковыя хваробы больш за ўсё распаўсюджваюцца на кіслых глебах, таму іх трэба папярэдня прававацца.

Напрыклад, супраць крыжакветных культур, якія паражваюць усходы капусты, радыскі, рэдзкі, капусныя сярбы рацінай трэба апыльняць драўнінным попельам, тытунёвым пылам, рабіць авсяжальныя палівы ў поўдзень. Супраць капуснай тлі (дарослыя асобны і іх лічынкі высмоктваюць сок з лісця капусты, выклікаюць іх скручван-

Капусная расада ў продажы

Разлічыце якасную расаду капусты вельмі проста, калі прыгледзецца уважліва да саміх раслінкаў.

Вельмі часта прадаўцы ўгаворваюць купіць выскарсолоў расаду, маўляў, якая ўжо вымахаля. Але калі ад караньчыкаў расліны да першых лісцікаў сантыметраў 15—20, значыць, расліна не халапа сямгла — вась яны і выцягнуліся, аслаблі. Калі расліна ўсё ж жысокая, але лістоў многа і яны насычана-зялёнага колеру, а ствол тоўсты, гэта не значыць што расліна перарасла. Чым таўсцейшае сцябло, тым лепшая і мацнейшая расліна. Калі сцябло прамае, гэта значыць, што расліну пікавалі і карані лепш разрасліся. Калі ж сцябло расліны акручаецца, то расада расла на градцы разам з іншымі раслінамі, яе не пікавалі. Такая расада будзе даўжэй прыжывацца. А вась чым даўжэйшыя караньчыкі, тым расада прыжывацца хутчэй. Часта прадаюць расаду з загорнутымі каранямі ды яшчэ моцна перавязаную, што не адразу і разматаеш. Хутчэй за ўсё, прадаўцы стараюцца схаваць дрэнныя караньчыкі.

Не бойцеся купляць расаду, калі яе лісце прыхлыну мраз. Такая расада лічыцца больш загартаваная і якасця лягчэй перанесе далейшыя замарзкі і асенія халодныя ранішкі.

Купішы расаду, укладвайце свабодна, не сцігваючы, у халаднваным месцы яна можна заохувацца не менш як 10 дзён, чакаючы высадкі на граду.

Варатар зборнай Віталь КОВАЛЬ:

«НАВУЧУ ДАЧКУ АБАРАНЯЦЬ СВАЮ СЯМ'Ю»

Шайбу, шайбу!

Напярэдадні хакейнага чэмпіянату свету-2008 нас больш за ўсё хваліла пазіцыя варатара. Замест вопытнага Андрэя Мезіна, які па розных прычынах сёлетна не змог прыехаць у зборную, «рамку» заняў 28-гадовы варатар гродзенскага «Нёмана» Віталь Коваль. Дэбютант сусветнага форуму добра зарэкамендаваў сябе ў гульні: у беларуса п'яты кэфіцыент надзейнасці варатароў (91,21 працэнта). І калі ўзяць да ўвагі, што вышэй за нашага галкіпера толькі абаронца варот камандаў НХЛ, то гэты паказчык проста выдатны. Адуку ў Коваля паўночнаамерыканскі стыль гульні, чые імёны ён абавязкова напіша на сваім шлеме, чаго не хапіла, каб выйграць у чэмпіёна свету — аб гэтым (і не толькі) варатар расказаў карэспандэнту «Звязды»...

ШАЙБА ЗНОЎ ТРАПІЛА ў КРЫЖЫК

— Віталь, ці спраўдзіліся ў Канадзе ўсе вашы чаканні, якія былі ў вас напярэдадні чэмпіянату свету?

— Зараз эмоцыі крыху схлынулі, але застаўся станоўчы зарад ад дэбютнага для мяне чэмпіянату свету і знаходжання ў такой камандзе, як наша. Ці спраўдзіліся ўсе мае надзеі ў Канадзе? Калі шчыра, то ніякіх маштабных планаў у мяне не было. Можна, таму і не абдылося нічога экстраардынарнага. Скажам так, для мяне было проста прыемна знаходзіцца ў такой кампаніі, якая ў нас склалася.

— Як дэбютант рыхтаваўся да сустрэчы з аўтарытэтнымі лёду?

— Да кожнай гульні я рыхтаваўся аднолькава, бо не дыферэнцаваў сапернікаў на моцных і слабых. Безумоўна, мне было цяжка ў тым сэнсе, што вопыту ўдзелу ў такіх турнірах у мяне не хапіла. Такі халадгічны настройваецца дапамагаву Глен Хэнлан (ён займаўся падрыхтоўкай варатароў і абаронцаў, — Аўт.). Ён вельмі жыццядарасны чалавек, а жыць з добрым настроем заўжды лягчэй.

— А хто з беларускіх ігракоў самыя вялікі гуарысты?

— Алег Антоненка. Капітан наш. — А ініцыятыўны?

— Усе, у каго ёсць вопыт, уносяць свой уклад, каб падтрымаць каманду. Сярод іх Салей, Антоненка, Кальцоў, Калюжны.

— Варатары не толькі ў гульні, але і па жыцці звычайна трывалыя асобы ад паяных ігракоў. З кім з хакеістаў вы лягчэй знайсці агульную мову?

— Есць такое. Варатар з варатарам, мне здаецца, добра ўжываецца. Канкурэнцыя ў нас няма, бо ўсе мы прыехалі ў зборную, каб рабіць адну агульную справу. Ніхто нікога не грыве. Усе спакійна ставяцца да рашэння, каго паставіць у вароты трэнер.

— Як з матчу чэмпіянату свету асабліва вам запомніўся?

— Кожны з іх па-свойму адметны. Напэўна, лепш скажаць, які з матчу быў для мяне больш цяжкім? Складаным за ўсё і фізічна, і эмацыянальна мне даліся гульні супраць Расіі і Чэхіі, ды і з Францыяй прыйшлося няспадка менавіта ў псіхалагічным плане. Мы ж павінны былі абавязкова перайграць французам.

— А я думала, што асабліва вам запомніўся той матч, калі шайба трапіла ў ваш крыжык...

— Гэта было ў гульні з чэхамі. Ад моцнага удару ў мяне крыжык ажно адарваўся, але гэта ўжо не першы раз здараецца. На азычцы ланцужок не здымаю вядкі матчам. Не тое, што я знаходзіўся ў верніку, але ж... Не буду набываць новы. Проста адрамантую гэты.

— Рыжы — значыць, удачлівы?

— Ці ёсць у вас свае хакейныя забавоны, прыкметы напярэдадні матча?

— Я ў прыкметы не веру. Аднак думаю, што калі камусьці са спарт-

сменаў гэта дапамагала лепш настроіцца псіхалагічна, падрыхтавацца, то чаму б не верыць?

— Каложны заўжды апранае хакейную амуніцыю ў пэўным парадку, амаль усе хакеісты не голяцца ў плей-оф. Не паверу, што ў вас наогул няма ніякіх прыкмет...

— Безумоўна, як у кожнага іграка, у мяне ёсць свае правылы. Аднак гэта ж не забавоны, а справа звычкі, нейкі рытуал. Я заўжды заходжу на лёд з правай нагі, а пакідоў пляцоўку з левай. Раблю ўсё не задумваючыся, машынальна.

— Кажуць, што калі ў камандзе ёсць рыжы іграк, то ёй будзе спрыяць фартуна. На сваім прыкладзе гэта адчуваецца?

— Мне пакуль, цыфу-цыфу-цыфу

Віталь Коваль у сваім дэбютным матчы на чэмпіянаце свету 2008 года супраць Шведаў.

(скупае па галаве), шанцуе па жыцці. Нават тое, што ў мяне ёсць такая цудоўная сям'я, я ўсё ж гэта тшчасце.

— Дачку ў жаночы хакей аддасце?

— Хутчэй за ўсё, прафесійны спорт аддае. Зараз дачка тры гады. Лепш няхай яна разумнай расце, добра вучыцца.

— Чаму асабіста вы будзеце вучыць дачку, калі лепш за ўсё ўмеецца абараняць вароты?

— Буду вучыць абараняць сваю сям'ю. У мяне адзіная мара, каб дачка вырастае добрым чалавекам.

— Як сама я пераносіць пераезды?

— Без праблем! Жонкі ж хакеістаў, які жонкі дзекабрыстаў. Яны даўно звыкліся з ўсімі.

— Чым жонка займаецца?

— Яна хатняя гаспадыня, таму гатуе для мяне кавалак мяса, каб я галодны пасля гульні з'еў яго (усміхаецца).

— На сваім шлеме Я НАПІСАЎ БЫ...?

— Спецыяльна называюць ваш стыль гульні паўночнаамерыканскім. Калі вы пачалі браць прыклад з заакеянскіх галкіпераў? На каго раўняліся?

— Такі стыль гульні ў мяне з юнацтва. Гэта, хутчэй за ўсё, зборны вобраз манеры абароны паўночнаамерыканскіх галкіпераў. На дадзены момант такі стыль гульні — самы эфектыўны для варатароў, тым больш з такімі габарытамі, як у мяне. Вядома ж, у тэхнічным плане мне яшчэ далёка да маіх заакеянскіх калег. Яшчэ вучыцца і вучыцца.

— Ці не ў гонар Ніколь Кідман вы назвалі дачку?

— Не ведаю. Жонка імя выбірае ла.

— Прайгралі чэмпіёнам 3-за Нюансаў?

— Вам не пазбегнуць параўнання з Мезіным, які доўгі час абараняў вароты нацыянальнай зборнай. На вашу думку, што ў вас з ім агульнага?

— Не ведаю, бо асабіста мы не знаёмыя. Я думаю, што ў яго свой шлях, а ў мяне — свой. Агульнае ў нас, хутчэй за ўсё, толькі тое, што мы абодва — варатары.

— А яшчэ вы абодва змянілі грамадзянства, каб выступаць за зборную Беларусі. Чаму, лічыце, так адбылося? Няхай у нас такі дэфіцыт добрых беларускіх варатароў?

— Я выхаванец пермоўскай школы, а Мезін — з Чэлябінска. Чаму ў Беларусі запатрабаваны замежныя ігракі? У нас разваліўся Савецкі Саюз тут было многае страчана ў хакейным плане, у тым ліку добрыя трэнерскія кадры. Першыя сталевішчы спраў у хакейных школах маюць то ішоў у хакей.

— Як вы трапілі ў беларускі хакей?

— У Гродне мне прапанавалі прыехаць выступаць за каманду. Я звычайна кантракт. Калі пакідаў Перм, аб чэмпіянаце свету не думаву ў прынцыпе. І зараз не верыцца, што такое адбылося.

— Як зборная вас прыняла?

— Мне прынялі, як у любым сфарміраваным калектыве новага чалавека. Своеасабліва «дзедаў-

чына» засталася дзесьці на ўзроўні дзіцячых хакея, а тут сабраліся ўсе прафесіяналы.

— У вас ёсць хакейная мянушка?

— Не. Вось паглядзіце, на каго я падобны?

— Не ведаю. Няўжо «зборнік» да вас звяртаюцца па прозвішчы — Коваль?

— Не. Называюць па імёні. Аднак, мяркую, што неўзабаве яны мне нейкую мянушку абавязкова дадуць (усміхаецца), калі буду гуляць за зборную.

— На вашу думку, што дазволіла расіянам стаць чэмпіёнамі свету?

— Перш за ўсё згуртаванасць і вера ў поспех. І, безумоўна, майстарства — проста сабраліся зоркі сусветнага хакея. Гэта — зборная дрым-цім. Дарэчы, сёлетна фінал аказаўся прагназуемы — Расія — Канада, але яўнага фаварыта не было. Шанцы камандаў я расцэньваў як 50х50.

— А як жа прыкмета, што гападары не выйграюць на чэмпіянаце свету?

— Я за статыстыкай перамог не сачу. Нават не ведаю, з чым такую прыкмету звязваць. Звычайна ж хатні сцены павінны дапамагаць. Можна, паўплывае занадта вялікая нервознасць. Канада ў фінале добра гуляла. А што ёй перашкодзіла перамагчы? Лепш спытаць у іх.

— У мяне аналагічнае пытанне ў дачыненні да нашага прайгрышу расіянам. Беларусы ўступілі будучым чэмпіёнам толькі па булітэ. Ці маглі б мы выйграць у тым пад'яду, калі б было больш удачы на нашым баку?

— Я думаю, што перамагчы нам перашкодзілі ніякія гульні, па якіх мы ўсё ж уступаем расіянам. Калі мы ўсё ж уступаем расіянам, такое ж майстарства, то павінны былі браць іншым — стараннем, строгім выкананнем заданняў, жаданнем перамагчы. Я думаю, што мы добра згулялі супраць расіяна.

— У адносіненні ад глядачоў, якія выступаюць за відэаўчынасы, варатары, напэўна, больш за ўсё не любяць булітэ, бо тут не дапамогуць абаронцы?

— Булітэ — заўжды непрадказальнасць. Перад імі імкнуса расслабіцца, скінуць з сябе груз адказнасці — прапусціць — прайграю. Спрабую не накручваць сябе ні кроплі.

— Ці хапае часу, каб расслабіцца?

— Паўза маленькая. Фізічна адпачыць не атрымаецца. А маральна расслабіцца можна. Падумаць, што не атрымалася, калі два разы прайгралі.

— Як вам склад нашай групы на папярэднім этапе чэмпіянаату свету-2009 у параўнанні з сёлетнім?

— На чэмпіянаце свету не бывае слабых камандаў. У Швейцарыі нашы сапернікі — Канада, Славакія і Венгрыя. І калі я паеду на чэмпіянаат, то для мяне будзе вялікім кантрастам з гэтымі зборнымі.

— Супраць каго наогул хацелася б згуляць?

— З канадцамі і фіналі я яшчэ не гуляў. Вось з імі. Наогул цікава мерцацца сіламі з прадстаўнікамі топ-6.

— Ці застаняцеся ў гродзенскім «Нёмане» ў наступным сезоне?

— Пакуль пра працяг кар'еры дакладна не скажу, бо разглядаю прапановы. Варыянты ёсць. Я думаю, калі з тэмамі шанца гуляць у КХЛ, якая ствараецца, то будзе цудоўна.

Ірына ПРЫМАК.

Чытайце ў наступным нумары

Гімнастыка для розуму, без якой немагчыма паспяховае навучанне

Нейкі мудры чалавек сказаў, што адукацыя — гэта тое, што застаецца, калі ўсё вывучанае забыта, але ў апошнія гады многім вучням ужо няма чаго забываць, бо ў школе стала нямомна патрабаваць штосці завучваць на памяць, штосці даводзіць да навыву, затое стала вельмі модна «разумова развіваць дзяцей без усялякага прымусу і напружання». На мой погляд, такая адукацыйная палітыка вядзе да разбурэння самага крохкага механізма мозгу — памяці, а гэта пагражае зніжэннем агульнага інтэлектуальнага ўзроўню падрастаючага пакалення, а значыць, і зніжэннем узроўню развіцця нашай краіны. Змяніць гэту сітуацыю ў нашых сілах...

Алена КУЗНЯЦОВА, дацэнт кафедры матэматыкі БДПУ імя М. Танка

СЕННЯ Месяц Апошняя квадра. Месяц у сузор'і Казярога.

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Надвор'е на заўтра

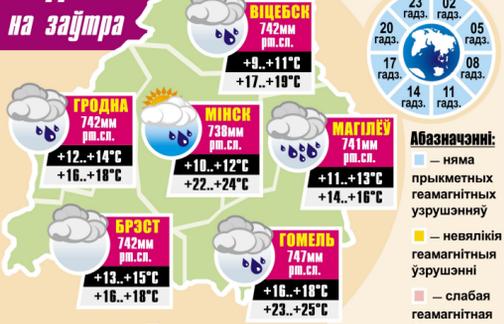

Table with weather forecasts for cities: Варшава, Кіев, Рыга, Вільнюс, Масква, С.Пецярбург.

22 мая

1567 год — аршанскі староста і смаленскі ваявода (Філон Кміта-Чарнабыльскі пачаў пераклад і рэўе на працягу 10 гадоў) за каралём Рычы Паспалітай і дзяржаўнага пісьменства.

1936 год — стартваў 1-ы чэмпіянат СССР па футболе. Першым чэмпіёнам стала маскоўскае «Дынама». На тэрыторыю Расійскай імперыі футбол («англійская гульня на паверты», «нажны мяч») трапіў у канцы пазамінулага стагоддзя. Спачатку гульня ўспрымалася як звычайная забава для публікі. Рэпартаж газеты «Пецярбургскіх лістоў» ад 13 верасня 1893 года так апісваў свае ўражанні: «Сутнасць гульні заключаецца ў тым, што адна партыя ігракоў імкнецца забіць шара, падбіваючы яго нагой, галавой, усімі, чым заўгодна, толькі не рукамі, у вароты супраціўнай партыі. Пляцоўка для гульні цалкам прыкрытая гразю. Паны спартсмены ў бэльвых касцюмах бегалі па гразі, пастанна выражаючы у яе з усюга размаху. Усё час сярэд публікі стаяў нязмыкомліва смеех...» Апошні чэмпіянат СССР быў праведзены ў 1991 годзе.

«Толькі пасля нашай смерці стане вядома, ці жылі мы на самай справе». Аляксандр Кумор, польскі афарыст

Дзве дачкі

Пытанне дня:

І лаза спявае песню...

Міжнародны клуб

НАШЫ ПАРТНЁРЫ — Польшча і Расія

3 прышлэм на прамысловую кааперацыю

Больш чым напалову вырас у першым квартале гэтага года тавараабоарт нашай расступлікі з Бранскай вобласцю Расіі і склаў 70,3 мільёна долараў.

Аснову экспарту з Беларусі ў гэты расійскі рэгіён складаюць малако і згущаная вяршкі, машыны для ўборкі і абмалоту сельскагаспадарчых культур, шпалеры. А ў імпарце з Брансчыны пераважаюць чорныя металы, драўніна і вырабы з іх.

На чацвёртым пасяджэнні сумеснай Рабочай групы па супрацоўніцтве Беларусі з Бранскай вобласцю, якое заканчваецца сёння, 22 мая, ў Гомелі, бакі абмяркоўваюць пытанні развіцця прамысловай кааперацыі, узаемадзеяння ў сферы аграрна-прамысловага комплексу, актывізацыі супрацоўніцтва з прадпрыемствамі вобласці канцэрнаў «Белспаспаерпрам» і «Белдзяржхарцпрам».

Беларэ АЛЕКСІ, дырэктар РІА «Міжнародны клуб».

Наша фірма работавя в пищевой отрасли с 2001 года. Занимаемся переупаковкой продуктов для рекламных целей.

Динамично развиваемся, мы обеспечиваем работой: СПЕЦИАЛИЗОВАННОГО ОТДЕЛА (мужчин и женщин).

Есть возможность заключения трудового соглашения. ГАРАНТИРУЕМ ПРОЖИВАНИЕ.

Обещаем работу в приятной атмосфере с молодыми управленцами.

ARAPK DOM PRODUKCYJNY Tel.: 8-10-48-61-814-4126/127. ul. Topolowa 4, Бутово k/Rokietnicy. (Производственный отдел). (20 км от Познани). Polska/Польша www.arapk.pl

Усмiхнёмся! Інтэлігентная сям'я. Жонка іграе на скрыпцы. Муж: — Ну добра, добра, спыніся! Куплю я табе новую сукенку... У госьця пытаюцца: — Вам каньяку ў каву дадаць? — Канешне! А каву не абавязкова.

«МТС — аграгарадкам»

ПРЫЯЗДЖАЙЦЕ ПАГЛЯДЗЕЦЬ БАТЛЕЙКУ!

Шмат дзіўных месцаў у Глыбоцкім раёне Віцебскай вобласці. Шмат чаго цікавага для турыстаў. Вы там яшчэ не былі? Няўжо? Абавязкова прыязджайце туды з сям'ямі, з дзецьмі! А вядучы аператар сотовых паслуг у нашай краіне — кампанія МТС — гарантуе вам падчас гэтага захапляльнага падарожжа мабільную сувязь.

Упэўнены, што вам захацца падзяліцца ўражаннямі ад візиту ў вёску Удзела Глыбоцкага раёна, што за 13 кіламетраў ад райцэнтра.

Тут вы абавязкова наведаеце касцёл Бягрэшка заацця Найсвяцейшай Дзевы Мары. Гэты прыгожы мураваны касцёл быў закладзены ў 1766 годзе. Будаўніцтва кляштарнага корпусу завяршылася ў 1805 годзе, будынак перажыў пажар... У 1837-м ён быў істотна перабудаваны ў стылі позняга класіцызму. Цяпер — касцёлам кляштарна францысканцаў.

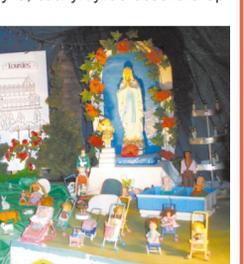
Будынак вельмі прыгожы. Прыемна гуляць вакол яго — тэрыторыя ўпрыгожана скульптурамі, кветкамі. А дзяцей, на мой погляд, найбольш уразіць батлейка.

Уявіце сабе наступнае. У прыгушаным святле, пад духоўную музыку і аповед на біблейскую тэму фігуры батлейкі пачынаюць рухацца. Фігурка вяліка колкасця. Можна гадзінамі назіраць за гэтым звычайным цудам, што з любоўю зрабілі манахі.

Вёска Удзела — адзін з духоўных цэнтраў каталіцкага жыцця нашай любай краіны — правамерна стала адным з месцаў правядзення міжнароднага фестывалю хрысціянскіх дакументальных фільмаў. Фестываль адкрыты для прадстаўнікоў усіх хрысціянскіх канфесій, праводзіцца напрыканцы чэрвеня, і на ўсё яго марапрыемствы можна трапіць без білета.

Людзі ў вёсцы жывуць добра, прыветныя. Кожны з больш чым 400 жыхароў заўсёды рады гасцям. Мясцовы клуб лічыцца адным з узорных у вобласці. Тут і за парадкам уважліва сочаць, і цікавыя ачыя праводзяць. Так што вашы волны час вы правядзеце з прыемнасцю.

Наша рубрыка «МТС — аграгарадкам» яшчэ завітае ў Глыбоцкі раён. Менавіта тут знаходзіцца вядомая далёка за межамі Беларусі вёска Мосар. І яна, безумоўна, заслужыла асобнага артыкула.

Не так даўно сетцы МТС на Віцебшчыне споўнілася 5 гадоў, з чым шчыра віншую не толькі ўсіх землякоў, але і Віцебскі філіял кампаніі на чале з яго дырэктарам Уладзіславам Андрэйчанкам. Жадаю эмтэсаўцаў п'ённа працягваць дзейнасць па «мабільнасці» Прыдзвінскага краю. Да новых падарожжаў разам з МТС!

Вядучы рубрыкі Аляксандр ПУКШАНСКІ, Глыбоцкі раён.

К АЛІ трапіць у рукі натхнёнай асобы, стане карункам, скарбонкай, вазай, ці звычайным кошачкам на вясковым падворку — з ласы можна стварыць усё, што заўгодна, было б крыху фантазіі і жадання, свярдаючы многія ўмельцы, бо гэты матэрыял дадзены самой матунай-прыродай. А межаў фантазіі, як вядома, не існуе. На што здольныя лозаліцельшчыкі Міншчыны, паказала чацвёртае рэгіянальнае свята-конкурс «Лазовыя карункі», праведзенае ў Вілейцы па ініцыятыве аддзела культуры Вілейскага райвыканкама і раённага мета-

дчынага цэнтра народнай творчасці. Свята сабрала майстроў з 12 раёнаў вобласці і гасцей з Віцебска.

Навукоўцамі даўно адкрыта, што пляценне — адно з найстарэйшых заняткаў чалавека, яно ранейшае нават за ганчарства, апрацоўку металу, стала асновай дэкаратыву. Плялі не толькі з ласы — чароту, рагозы, лыка, бяросты, карэнчыкаў сасны і елшкі, дубовай шчапы. І не дзіўна: беларуская прырода заўсёды з'яўлялася багатай сыравінай базай для многіх промыслаў.

Удзельнікі свята з натхненнем дэманстравалі багацце рэгіянальных адметнасцяў лозапляцення, пацвердзілі захаванасць і традыцыйныя, сучаснасць тэхналогій апрацоўкі і мастацкага ўвасаблення ў розных творах. Яшчэ да пачатку кірмашу многія вырабы — мэбля, традыцыйныя кошыкі-карнікі, сувеніры вырабы, былі раскупленыя гараджанамі. У выніку атрымалася выдатнае свята — горада, традыцыйнай культуры і народнай самабытнасці.

На здымках: старэйшы майстар лозапляцення з Маладзечна Генадзь УНУКАЎ з карабам для бялізны ў выглядзе слоніка; майстар са Стаўбіоўшчыны Міхаіл ЕРМАКО-ВІЧ назірае за працай пачаткі і сына ЗАХАРЧУКОЎ з Чэрвеньскага раёна; жыхары вёскі Путчына Дзяржынскага раёна Міхась СЯМІЛЕТАЎ і яго сястра Тацяна КАРСАКОВА — таксама удзельнікі свята.

Анатоль КЛЯШЧУК, Фота аўтара.

дэманстравалі багацце рэгіянальных адметнасцяў лозапляцення, пацвердзілі захаванасць і традыцыйныя, сучаснасць тэхналогій апрацоўкі і мастацкага ўвасаблення ў розных творах. Яшчэ да пачатку кірмашу многія вырабы — мэбля, традыцыйныя кошыкі-карнікі, сувеніры вырабы, былі раскупленыя гараджанамі. У выніку атрымалася выдатнае свята — горада, традыцыйнай культуры і народнай самабытнасці.

На здымках: старэйшы майстар лозапляцення з Маладзечна Генадзь УНУКАЎ з карабам для бялізны ў выглядзе слоніка; майстар са Стаўбіоўшчыны Міхаіл ЕРМАКО-ВІЧ назірае за працай пачаткі і сына ЗАХАРЧУКОЎ з Чэрвеньскага раёна; жыхары вёскі Путчына Дзяржынскага раёна Міхась СЯМІЛЕТАЎ і яго сястра Тацяна КАРСАКОВА — таксама удзельнікі свята.

Анатоль КЛЯШЧУК, Фота аўтара.

